

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXX. — LETO XXX.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), APRIL 18, 1947

STEVILKA (NUMBER) 76

Novi grobovi

JOHN JEZEK

Danes zjutraj ob 3:45 uri je preminil dobro poznani John Jezek, star 70 let, stanujoč na 1167 Norwood Rd. Doma je bil iz Gornjega Gamelja pod Šmarno goro, odkoder je prišel v Cleveland pred 44 leti. Po poklicu je bil mizar. Bil je član društva Cirila in Metoda št. 18 SDZ, društva Naprej št. 5 SNPJ in samostojnega društva Dosluženci. Tukaj zapuša žalujočo soprogo Johano, rojeno Jenko, štiri hčere: Mrs. Ceal Harper, Jean, Mrs. Alice Krainz in Mrs. Jewel Karpinski ter tri vnuke. Pogreb se bo vršil v torek zjutraj ob 9:15 uri iz Zakrajškovega pokopnega zavoda v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče. Truplo bo položeno na mrtvaški oder v soboto popoldne ob štirih.

JOHN BURNIK

Po dolgi bolezni je umrl v mestni bolnišnici John Burnik, p. d. Stumfar, stanujoč na 1158 E. 60 St. Doma je bil iz vasi Žerov, odkoder je prišel v Ameriko pred 35 leti. Pogreb se bo vršil v soboto popoldne ob 1. uri iz Zakrajškovega pokopnega zavoda na Whitehaven pokopališče.

Domače vesti

Himen

Prošlo soboto sta se poročila Dorothy Kotnik in John Matušek iz Mentor, O. Nevesta je hči poznane družine Mr. in Mrs. Anton in Jennie Kotnik iz 800 E. 99 St. Poročna slavnost se je vršila zvečer na domu staršev. Naše čestitke!

Darovi

Mrs. Mary Oblak, ki je aktivna na društvenem polju na zapadni strani mesta, se je zglašila v našem uradu včeraj in izročila \$5. od podr. št. 53 SZS za otroško bolnišnično mesto venca na krsto pokojne Mary Suštaršič, ter \$5.00 od društva Brooklyn št. 135 SNPJ za Slov. nar. muzej.

Redna seja

Jutri večer ob osmih se vrši seja podr. št. 5 SMZ v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Vabi se članstvo na polnoštevilno udeležbo, ker je več važnih stvari za rešiti.

Nocoj ob 7:30 uri se vrši redna seja društva Washington št. 32 ZSZ v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Članstvo je prošeno, da se gotovo udeleži.

Waterloo Grove št. 110 WC

Članice društva Waterloo Grove št. 110 WC se vabi na sejo v ponedeljek večer ob 7:30 uri v čitalniški prostorih SDD na Waterloo Rd. Ob tej priliki se bo počastilo članice, ki so pri organizaciji že 25 let, s častnimi zaponkami in po seji se bo serviralo okrepčilo.

Pozdravi iz Floride

Lepe pozdrave iz solnčne Floride pošiljajo vsem prijateljem in znancom: Mr. in Mrs. J. Perko, Mr. in Mrs. J. Peterka iz Clevelanda, Mr. in Mrs. John Prijatelj iz Conneaut, O., Mrs. P. Kline ter Mr. in Mrs. S. Perko iz Clevelanda.

Domača zabava

Klub Primorcev priredi domačo zabavo jutri večer v dvorani št. 1 Slov. nar. doma na St. Clair Ave. Pričetek ob 8:00 uri. Klub vabi svoje prijatelje na obilen obisk.

Zahteve Jugoslavije na konferenci v Moskvi

Sovjetska zveza podpira zahteve Jugoslavije, dočim Zedinjene države zagovarjajo Avstrijo

MOSKVA, 17. aprila.—Jugoslavija je danes predložila formalne zahteve za priključenje Koroške k Federativni republiki Sloveniji in da ji Avstrija plača reparacije v znesku \$150,000,000.

Jugoslovanske zahteve je predložil na prvi dopoldanski seji ministrov za zunanje zadeve podpredsednik jugoslovanske vlade Edvard Kardelj, ki je ponovil obdolžitve, da je Avstrija tvorila eno tretjino nemške armade, ki se je borila v Jugoslaviji, da je bilo 80 avstrijskih generalov v nemški armadi, in da je avstrijski general poveleval zračni sili nacistov, ki je 6. aprila leta 1941 bombardiral Belgrad.

Ameriški uradniki so privatno izjavili, da ne bo sklenjena mirovna pogodba za Avstrijo če bo Sovjetska zveza podprla zahteve Jugoslavije.

"Slovenska Koroška mora biti osvobodjena izpod nemške in avstrijske dominacije in priključena k Ljudski republiki Sloveniji v okvirju jugoslovanske federacije", je rekel Kardelj.

Zed. države zagovarjajo Avstrijo, Rusija pa Jugoslavijo

Kardelj je ob priliki izročitve spomenice rekel, da bi se s takšno revizijo mej vrnilo pod Jugoslavijo 120,000 Jugoslovancev.

Ameriški uradniki so izjavili, da je pri tem vprašanju odločilno stališče Sovjetske zveze. Če bodo Rusi podprli jugoslovanske zahteve, najsibo za reparacije ali pa teritorialne, pravijo, da mirovna pogodba ne bo podpisana.

Avstrijski zunanji minister Gruber je vztrajal, da njegova vlada ne bo podpisala mirovne pogodbe, če bi s pogodbo izgubila Koroško.

Za boljši transport

Cleveland Transit System je včeraj predložil mestni zbornici načrt, po katerem bi se v teku 60 dni pričelo delo za gradnjo "rapid transit" transportacije na zapadni strani mesta, ki bi stala \$8,000,000. Pozneje bi se enaka služba upeljala tudi na vzhodni strani mesta. Računa se, da bi celotni projekt za moderniziranje javnega prevoza v Clevelandu veljal \$45,000,000. Župan Burke je izjavil, da se z načrtom strinja.

Zabava

Skupina slovenskih fantov VOV's bo imela jutri večer zanimivo zabavo na prostorih Willsborough Roller Bowl, ki se bo pričela ob 11. zvečer do 1:30 zjutraj. Zabave bo dovolj za vse posetnike. Za podrobnosti pokličite E. Kocin na MU 3229.

Vile rojenice

Vile rojenice so se zglasile v sredo pri Mr. in Mrs. James Zoric na 16320 Huntmere Ave. in pustile v spomin krepkega sinčka. Mlada mamica je hči Mr. in Mrs. Mike Cvetkovič iz Huntmere Ave. Čestitamo!

Soc. klub št. 49

V nedeljo dopoldne ob deseti se vrši seja Soc. kluba št. 49 v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Vabi se članstvo na udeležbo.

WALLACE PREJEL
ZAHVALO ANGLEŠKIH
PARLAMENTARCEV

LONDON, 17. aprila.—111 članov angleškega parlamenta se je v skupnem pismu zahvalilo Henry Wallaceu za "vaš prispevek, ki ste ga dali za časa vašega obiska za angleško-ameriško razumevanje in za stvar svetovnega miru."

Pismo je bilo Wallaceu izročeno pred njegovim odhodom na Švedsko. Med podpisniki se nahaja več kot 100 laboritorov, članov angleškega parlamenta in štirje lordi.

Med podpisniki se nahaja ena šestina vseh članov angleškega parlamenta. V pogovoru s časnikarji je Wallace izjavil, da ima delavska vlada "moralne in duševne sile, ki so enako močne kot so bile one kabineta pok. predsednika Roosevelta v zgodnjih dnevih New Dealu."

Bevinov položaj za enkrat varen

Imenovana sta nova ministra za Indijo in Nemčijo

LONDON, 17. aprila.—Angleški premier Clement Attlee je danes imenoval nove ministre za Indijo in Nemčijo v dolgo pričakovanih spremembah v vladi. S tem je tudi pozicija Ernesta Bevinova ostala nespremenjena.

Iz vladnih krogov prihaja poročilo, da so te spremembe uničile vsake možnosti, da se zunanega tajnika Bevinova zamenja. Ponovno potrjenje Bevinova, je baje smatrati kot "zaupnico" njegovi politiki tesnega sodelovanja med Anglijo in Zedinjenimi državami.

Novi minister za Indijo je Earl of Listowel, ki bo pomagal, pred kratkim imenovanemu podkralju Indije, lordu Mountbattenu pri likvidaciji angleške vladavine v Indiji.

J. B. Hynda, ki je vodil administracijo angleške zone v Nemčiji, je zamenjal lord Pakenham. Hynda se je zadnje čase nahajal pod ostro kritiko in sicer zaradi razmer v angleški okupacijski zoni Nemčije, kjer so se pojavile stavke in demonstracije proti pomanjkanju hrane.

Premier Attlee je s spremembami, ki so pa le malo značilne, povečal število članov kabineta od 20 na 21.

DR. TISO OBEŠEN

BRATISLAVA, 18. aprila.—Dr. Joseph Tiso, ki je bil za časa vojne predsednik lutkarske, klerofašistične države Slovaške, je bil danes ob 5.25 zjutraj obešen.

Plesna veselica

Društvo Ložka dolina ima svojo plesno veselico jutri večer v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Za to priliko se je najelo poznani Eddie Habat orkester, ki bo igral vesele poskočnice za stare in mlade, v kuhinji in točilnici bo pa tudi prvovrstno postreženo. Ložani se priporočajo za obilen obisk.

V NEDELJO: Opereta "Grof-cigan" pev. zbora Jadran v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Pričetek ob 3.30 popoldne.

Spomladanski koncert zbora "Planina" v Slov. nar. domu na Stanley Ave., Maple Heights, O. Pričetek ob 7. uri zvečer.

Rusija predlaga švedskega socijalista za gov. Trsta

Goreče olje še vedno ogroža Texas City

Ubitih je bilo najmanj 650 oseb, 3.000 pa poškodovanih

TEXAS CITY, Tex., 17. aprila

To mesto je šlo nocoj skozi drugo noč groze z ozirom na nevarnost, da eksplodirajo nadaljnji oljni tanki in s tem povečajo strašno uničenje, ki so ga povzročile razstrelbe zadnjih dveh dni, v katerih je bilo, kakor se je sedaj ugotovilo, najmanj 650 oseb ubitih, nad 3.000 pa poškodovanih.

Zgodaj nocoj so rešilni delavci evakuirali vse prebivalstvo iz okrožja, ki se nahaja še vedno v nevarnosti, da se prepreči nadaljnje življenjske izgube v slučaju novih eksplozij, in razdelili plinske maske med ljudi.

Škoda na lastnini znaša \$125,000,000

Mestna vlada poroča, da je 99 odstotkov domov v mestu porušeni ali poškodovanih. Konservativno se računa, da so eksplozije napravile za \$125,000,000 škodo.

Tekom noči med sredo in četrtkom je v luki eksplodiral še en tovorni parnik, ki je bil nato vrvorjen z nitratom. Eksplodiralo je tudi vrsto nadaljnjih oljnih tankov.

Na 30 akrov obsegajočem kompleksu, kjer se je nahajala kemična tovarna Monsanto Co., je danes delalo 800 oseb z razkopavanjem razvalin. Kaj se je zgodilo z več sto delavci v tovarni, še vedno ni ugotovljeno.

Porušena mesto patrolira 1.500 posebnih stražnikov

Na ulicah udarjenega mesta patrolira 1.500 posebnih stražnikov. Na pozorišču je 350 zdravnikov, 150 pogrebnikov, 17 posebno vezbalnih delavcev Rdečega križa in na ducate prostovoljnih rešilnih delavcev.

Neki zastopnik je izjavil, da točno število mrtvih najbrže ne bo nikdar dognano. Mnogo žrtev je bilo dobesedno raztrganih. Med njimi je bilo mnogo delavcev, ki se selijo iz enega kraja v drugega in so bili registrirani samo z imenom in je zelo dvomljivo, da so njih sorodniki sploh vedeli, kje so se nahajali.

Mesto je zaprto za radovedneže. Prebivalcem, ki ne pogrešajo nobenega izmed svojih, se je svetovalo, da odidejo. Plin v mestu je zaprt in oblasti so objavile svarilo proti rabi vode iz mestnega vodovoda.

Dva aretirana radi belega suženjstva

Zvezni agenti FBI so včeraj v Clevelandu aretirali dva črnc, o katerih se trdi, da sta bila organizatorja tolpe, ki se ukvarja z belim suženjstvom. Obtožena sta, da sta prevažala ženske preko državnih mej v svrhu prosti-tucije.

Lista kandidatov za urad je s tem predlaganjem izpolnjena

LAKE SUCCESS, N. Y., 16. aprila.—Sovjetska zveza je imenovala švedskega senatorja George Brantinga za kandidata na položaj guvernerja svobodnega ozemlja Trsta. Z nominacijo tega znanega odvetnika je Sovjetska zveza prekinila zastoj, ki je nastal glede vprašanja, kdo naj bi bil guverner Trsta.

Tozadevno naznanilo je dal sovjetski zastopnik zuhanjega ministra Andrej Gromiko.

S strani ostalih članov velikih štirih se ni podan nikakšen komentar v zvezi z nominacijo Brantinga za guvernerja Trsta, toda veruje se, da Branting ne bo dobil ameriške in angleške podpore. Baje bo "neizkušnja" eden iz razlogov in verjetno je, da ga v Londonu in Washingtonu smatrajo za "preveč levičarskega."

Branting pomagal pri obrambi Sacco-Vanzettija

Leta 1927 se je Branting podal v Boston in se je udeležil obrambe v znanem slučaju Sacco-Vanzetti. Pripravil je poročilo za švedski odbor, ki je bil organiziran, da pomaga obtožencem.

Leta 1933 se je pa podal v Berlin, kjer se je udeležil obrambe petih obtožencev, katere je Hitlerjev režim obtožil požiga Reichstaga.

Veruje se, da je delo Brantinga za časa vojne pomagalo k njegovi nominaciji za guvernerja Trsta. Leta 1944, čeravno državljani uradno nevtralne države, je organiziral prostovoljne švedske oddelke, ki so se v Norveški borili proti Nemcem.

Švedski viri pravijo, da je Branting znan kot prijatelj Rusije. Novo predlagani kandidat je član social-demokratske stranke, ki je največja politična stranka v Švedski.

Diskuzije v zadevi guvernerja bodo zopet obnovljene

Nominacija Brantinga je prekinila zastoj v zadevi guvernerja mesta Trsta. Pred tem so bili predlagani od strani Zedinjenih držav in Anglije: južno-afriški minister Lief Egeland, poveljnik zračnih sil lieutenant gen. Beng Nordenskjöld, belgijski notranji minister dr. August Buisseret in nekdanji poveljnik švicarske armade gen. Henry Guisan.

Pričakuje se, da se bodo konference med delegati velikih sil v zadevi Trsta, obnovile v prihodnjih dnevih.

Mož, ki bo končno izvoljen za guvernerja Trsta, bo imel težko delo. Moral bo skrbeti za redno transportacijo skozi to zelo važno ozemlje, ter skrbeti za administracijo mesta Trsta z 250,000 prebivalci slovansko-italijanskega porekla.

Šef UNRRA misije v Jugoslaviji

BELGRAD, 16. aprila.—Major gen. Lowell W. Rooks, glavni tajnik UNRRA-e in njegovi spremljevalci so danes prispeli v Belgrad in sicer iz Aten. Rooks bo ostal v Jugoslaviji nekoliko dni, da prouči stanje prehrane, ki so jo uradniki UNRRA-e in vladni krogi označili za kritično.

Tridesetletnica Šornove restavracije

Danes je 30 let, odkar je Mr. Martin Šorn odprl vrata svoje restavracije, in tako je danes tudi 30 let, odkar je Mrs. Karolina pričela kuhati v Šornovi restavraciji. Martin, zdrava gorenska korenina s pristnim humorjem, je še vedno na delu v restavraciji; Karolina, pridna in dobra kuharica, kot skrbna mati ali mama, še vedno pripravlja jedi v kuhinji.

Hčerka, Miss Caroline Šorn, sedaj vodi in nadzaruje vse posle in dela v restavraciji. Njen brat Frank nabavlja vse potrebščine ter pomaga v jedilnici. Tako so vsi štirje iz Šornove družine zaposleni z delom v tem podjetju, ki je poznano skoro vsem Slovencem v Ameriki, če so bili v Clevelandu.

V tridesetih letih smo imeli v Clevelandu večkrat še druge slovenske restavracije, toda nobena ni obstala, le Šornova restavracija je prevedrila slabe in dobre čase, vedno dobro znana po okusnih in vabljenih kosilih in večerjeh, z naklonjeno in zadovoljivo postrežbo.

Ob 30-letnici ima Šornova restavracija za seboj pestro in nepozabljivo zgodovino, ki je porazdeljena na vse one, ki so bili v zvezi s poslovanjem tega podjetja, kakor tudi na vse one, ki so leta in leta zahajali v Šornovo jedilnico.

To je slovensko podjetje v slovenski naselbini, čistega in poštenega ugleda in značaja, v ponos clevelandski naselbini, zato pa tudi važno in prijetno zatočišče ne samo za Slovence, odposno Jugoslovane, ampak tudi za vse druge Amerikance. Prijateljske čestitke Šornovim ob 30-letnici uspešnega in tako podjetnega dela. Še na mnoga leta!

Španija velik zapor, pravi časnikar

NEW YORK, 16. aprila.—Dr. Francis E. McMahon, ki se je pred kratkim vrnil iz Španije, je izjavil, da je velika večina ljudstva proti diktatorju Francu. Med ostalim je rekel: "Počutim se kot da bi ravno prišel iz največjega zavora na svetu, zavora, v katerem se nahaja 25,000,000 jetnikov. V njem se nahajajo najboljši ljudje, kar sem jih kdaj srečal. Zedinjene države verjetno za enkrat ne morejo ukiniti vseh zaporov, toda zdi se mi, da bi lahko nekaj storili v zvezi s Francovo Španijo, ki je naš fašistični sosed. Imam nekaj nasvetov glede tega, katere pa bom podal pozneje."

McMahon je rekel, da je moral zapustiti Španijo, ker njegova časnikarska poročila niso prijala vladi diktatorja Franca.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
1231 ST. CLAIR AVENUE
CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

ZUNANJA POLITIKA JUGOSLAVIJE

(Govor maršala Tita pred skupščino 31. marca)

III.

Ta dvočlennost te kampanje, ki je v tesni zvezi z izjavami nekaterih uradnih krogov, je jasna in se vidi, da je tendenciozna in da hoče škodovati naši državi. Na eni strani so odklonili pomoč naši državi, na drugi pa tarnajo kako strašno trpi naša država in kako ji grozi katastrofa. Kaj je na stvari?

Tovariši! Jugoslovanska vlada oziroma zunanje ministrstvo je po ministrovem pomočniku zahtevalo od ameriškega odpravnika poslov, naj pošilja stvarna poročila ameriški vladi in naj sporoči, da se v Jugoslaviji zares čuti potreba za pomoč v žitu.

Ničesar drugega ni zahtevala. Storila ni nikakega ofcielnega koraka. Mi res potrebujemo žito, ker smo imeli zaporedoma dve leti suše, ker so zlasti najbolj pasivni kraji kot n. pr. Lika, Kordun, Črna gora, Bosna in Hercegovina, pa tudi mnogi drugi kraji ostali čisto brez vsega, tako da moramo danes napeti vse sile, da prehranimo to prebivalstvo. Po zunanjem ministru smo dali vedeti zaveznikom, da ne prosimo na kolenih pomoči, ampak da prosimo pomoči, ker imamo pravico na njo.

Če dajejo pomoč Nemčiji, Avstriji in drugim državam, ki so bile v vojni proti nam in zaveznikom, zakaj ne bi imeli mi pravice na to pomoč? Toda oni so to našo zahtevo spremenili v propagando, češ da smo padli na kolena, da jugoslovanska vlada nima sposobnosti, ker je pripeljala ljudstvo zaradi lakote na rob propada. S tem so želeli izpodkopati naš ugled v inozemstvu in dokazati, da Jugoslavija ni konsolidirana in solidna država, z eno besedo, da jih rabimo, in če mi pristanemo na to, da bodo (oni) naši varuhi, da nam bodo dali 200 tisoč ton žita. Toda mi, tovariši, nočemo varuhov.

Storili smo vse, kar je bilo v naši moči, da v naši državi nihče ne bo umrl od lakote. Tudi danes se trudimo, ko zahtevamo žita pri tistih, ki ga imajo, da bi ga dali tistim, ki ga nimajo. Če bodo pri tem pokazali nerazumevanje ali zlobno nasprotovanje, sem prepričan, tovariši poslanci, da bo vse naše pošteno ljudstvo odobrilo tudi naše najostrejšje ukrepe proti tistim, ki bi nas skušali v teh težkih časih ovirati.

Kakor sem že rekel, nas obrekujejo, da izvažamo živež. Konkretno pravijo, da smo darovali 20.000 ton pšenice in koruze Romuniji in 10.000 ton Albaniji. Tovariši, kaj je na stvari? Ko je bilo lanske jeseni vsemu svetu pa tudi nam znano, da je v Romuniji težko in kritično stanje, da so kraji, kjer je ljudstvo v nevarnosti, da pomre od lakote, tedaj je prišel k meni sekretar romunske vlade in me naprosil, da bi pomagal Romuniji in da bi ji posodili. Rekel sem mu, da ne moremo prodajati, da tudi ne moremo podariti, ker tudi sami nimamo; če pa bi vsaj nekaj imeli, bi radevolje podarili, ne pa prodali. Rekel sem mu, da bomo posodili Romuniji, čeprav sami potrebujemo. S tem se je popolnoma strinjal in rekel, da bo to za Romunijo resna pomoč, če v decembru ne bo prišlo od lakote. In res smo Romuniji posodili 20.000 ton pšenice in koruze. Sedaj vodijo v inozemstvu kampanjo, češ, da mi izvažamo žito in zakaj naj bi nam potem oni dali žito. Torej človekoljubno, prijateljsko in najbolj človeško gesto naše vlade izrabljajo reakcionarji proti nam tudi v naši državi, češ, da mi razpisno gospodarimo tudi na zunaj, in češ, da mi delamo proti svojem lastnemu ljudstvu.

Ista stvar je tudi z Albanijo. Albanija je bila naš zaveznik v vojni, njeni sinovi so padali v Sandžaku in se skupaj z nami borili na svojem in na našem ozemlju. Toda zapadni zavezniki, ki bi ji morali pomagati, so ji obrnili hrbet; proti njej se vodi divja kampanja. Ali naj mi kot narod, ki ve, kaj pomeni trpljenje, ostanemo pri vsem tem pasivni in ali se nam more zameriti, če nismo mogli mirno gledati, kako je albanski narod zapuščen od vseh ter strda in umira, da bi po njihovi zamisli laže postal njihov plen! Mi kaj takega nismo mogli storiti in smo pomagali alban-skemu narodu, kolikor smo mogli; če pa bo treba, mi bomo še pomagali.

Danes torej izjavljamo tukaj, da ni resnica in da je navadno obrekovanje, da izvažamo mi v inozemstvo živež,

pšenico, koruzo, svinje, mast itd. Danes navajajo še številke, mi pa nismo izvozili še niti 1 kg. masta in ne bomo izvozili niti enega kilograma, dokler ne bomo krili svojih potreb.

Vse to so klevete, ki imajo jasno tendenco. Tukaj svečano izjavljam, da ne bomo nikoli od nikogar zahtevali milosti, ampak samo pomoč, tiso pomoč, od katere imamo po našem mnenju pravico.

Ne, tovariši ljudski poslanci, ni na naši strani krivda, da se odnosi za ameriško vlado niso izboljšali, ker mi zares želimo, da bi se ti odnosi izboljšali, in se trudimo na vso moč, h krati pa pričakujemo, da nam bodo tudi z druge strani prišli nasproti.

Se eno vprašanje je, s katerim mislim, da se moram pečati, in to je: vprašanje odnosov z Grčijo. Odkar je narod v tej državi zaradi inozemske intervencije izgubil svojo svobodo in odkar je ta država postala igrača v rokah nekaterih imperialističnih sil, so se odnosi z njo poslabšali. Da se razumemo: ne z narodom Grčije, z njim se odnosi niso poslabšali, ampak s tistimi, ki so jih grškemu narodu vsilili kot oblastnike. Grška vlada je pred Varnostnim svetom oklevetala Jugoslavijo, Bolgarijo in Albanijo, da so one povzročile državljansko vojno v Grčiji in da vse tri balkanske države podpirajo grško demokratično armado in podobno. Dosedanja preiskava v Grčiji je dokazala, da so obtožbe grške vlade pred Varnostnim svetom navadni falzifikati in klevetanje Jugoslavije, Bolgarije in Albanije. Ta preizkava pa je tudi odkrila pred vsem svetom to, česar ni pričakovala niti grška vlada niti njeni varuhi. Odkrilo se je brezvladje in kruti teror nad demokratičnimi množicami Grčije in nad Makedonci v Egejski Makedoniji. Pokazalo se je, da so popolnoma resnični vsi podatki v spomenici, ki jo je jugoslovanska vlada predložila Združenim narodom o preganjanju Makedoncev v Egejski Makedoniji. Ta spomenica je bila takrat odklonjena in niso razpravljali o njej, da bi se stvar raziskala.

Ne bom se spuščal v nadaljno podrobno analizo o tem, kdo je zakrivil to, kar se danes dogaja v Grčiji. Moja dolžnost pa je, da zavrnem vsa obrekovanja in obtožbe proti Jugoslaviji kot neosnovane tendenciozne. Vse gradivo, ki ga je dobila komisija v Grčiji, zgovorno potrjuje to, kar sem rekel.

Je pa neka druga stvar, zaradi katere moramo biti previdni kadar gre za Grčijo. V Grčiji ni samo gnezdo, polno vseh mogočih poizkusov monarhofašističnih izzivanj Jugoslavije, Bolgarije in Albanije, ampak je Grčija postala tudi ena izmed baz imperialističnih sil, ki lahko ogrozi mir na Balkanu in na svetu. O tem govorim na tem mestu zato, da so bo vedelo, zakaj gre, da se bo vedelo, odkod naenkrat taka skrb ameriških uradnih krogov za Grčijo in Turčijo, zakaj tako sovraštvo teh krogov nasproti grškim demokratičnim silam.

Tovariši poslanci! Reakcionarji na zapadu navadno govore o dveh blokkih; o zapadnem in vzhodnem. To govore tisti, ki si žele vojne; če bi ta njihova trditev postala resnica, bi bila nevarnost vojne trajna, ker imajo bloki v sebi tako nevarnost. Toda danes si moramo z vsemi silami prizadevati, da se te želje reakcionarnih vojnih hujskačev ne bodo uresničile. Danes sta na svetu dve fronti. Nevarna, čeprav maloštevilna fronta imperialističnih vojnih hujskačev in velikanska fronta narodov v vseh državah, ki si žele miru.

Tej fronti pripada nepremagljiva Sovjetska zveza, tej fronti pripada nova Jugoslavija, Poljska, Češkoslovaška, Romunija, Bolgarija, Albanija, demokratične sile Grčije, Madžarske, tej fronti pripada velikanska večina narodov Amerike, Anglije, Francije, Italije in vseh ostalih držav ne samo v Evropi, temveč tudi na vsem svetu.

(Konec prihodnjč.)

UREDNIKOVA POŠTA

Rojaki iz Ložke doline, pomagajmo
dvorazredni gimnaziji v Starem trgu!

Greensburg, Pa.—Ta dopis je namenjen onim našim rojakom, lepi Ložki dolini.

katerih mlada leta so potekla v Spomini mi uhajajo tja na čase pred prvo svetovno vojno. Takrat tam življenjske razmere niso bile ravno sijajne, pa tudi ne do skrajnosti slabe. Lesna industrija se je bila začela takrat ravno dobro razvijati, ter nudila marsikomu zaslužek. Seveda glavni delež pri tem se je prijel raznih ljudskih krvososov, predvsem par nemških lastnikov grašččin in nekaj večjih lesnih industrialcev, toda nekaj drob-tin se je oddrobilo tudi za tamkajšno ljudstvo, ter je bilo to velik korak naprej od prejšnjih razmer.

V tistih časih družabno življenje tam ni bilo še posebno razvito, toda za nas fante je bilo dokaj razvedrila. V soboto večerih je bilo čuti razposajeno vris-

duha in odporne sile v zadnji vojni.

Odgovor je priprost. Nasilje useljivca je bilo tako neznosno, da je presegalo vso mero potre-peljivosti ter človeškega dostojanstva, da ponos tega ljudstva tega ni mogel več prenašati. Kako kruti boji so se tam bili, kako je ljudstvo trpelo in umiralo, kako so naše nekdanje vasi z mestom Ložom vred uničene, nam je vsaj deloma znano.

Pomagamo seveda tudi mi sedaj z obnovitvijo teh krajev. Ta pomoč je večinoma našim sorodnikom s pošiljateljimi paketov in gotovine. To bomo po potrebi in naši zmogljivosti delali še v nadalje—ker kri ni voda. Toda je nekaj drugega vzrok tega pisanja in o čemer že nekaj časa razmišljam.

Namreč takoj, ko sem zvedel, da so dobili v Starem trgu dvorazredno gimnazijo, sem se tega zelo razveselil. Dva razreda sicer ni mnogo, pa do gotove mere le razširi duševno obzorje splošnosti, ter je dobra prilika preizkušnje za one, katerih namen je nadaljevati študije. Zna-na pa mi je tudi, da mladina take šole potrebuje, poleg šolskih klopov in učnih knjig še marsikaj drugega, za kar pa država v dananjem položaju ni v stanu trošiti denarja.

Na primer vsaka taka šola mora imeti primerno knjižnico, z množino knjig, domačih in tu-jih klasikov in znanstvenih del, tlelovadnico, predmete za razne športne igre kot football in soccer game, ter druge podobne zabave, kot na primer smučenje, za kar je teren posebno pripraven na sosednji bloški planoti, kjer prirejajo smučarske tekme celo ljubljanski športniki.

Ze takrat sem se bil odločil, da bom za ta novi učni zavod v ta namen nekaj prispeval, pa še dozdaj nisem naredil ničesar za to. Vzrokov je več—toda glavni je ta, da posameznik kot sem jaz, ki nisem preveč založen z posvetnim blagom in ima poleg tega dajati na več strani, ni v stanu dovolj izdatno prispevati v tak namen. Nisem se pa drznil o tem sprožiti v javnosti iz bo-jazni, da bi morda naletel na guha ušesa.

Da si upam priti sedaj s tem na svetlo, imam zadostnih vzrokov. Predvsem so me opogumili naši dobri sosedje Grahoveci in njih okoličani. Kakor mi je sporočil Frank E. Lunka iz Clevelanda, O., so prvotno računali, da bi zbrali za knjižnico v Grahovem kakih 100 dolarjev. Doslej so v ta namen odposlali (v Grahovo) že 400 dolarjev, pa pazite na njih prihodnje poročilo in boste presenečeni, kaj vse zmore ljubezen do domačega kraja.

Torej bi bilo želeli, da se tudi mi Ložanje vzbudimo in se za kaj podobnega zavzamemo. Predvsem je pričakovati, da se naši domačini v Clevelandu in okolici zavzamejo za to hvalevredno akcijo. Oglasijo naj se tudi drugi naši domačini širou Amerike ter izrazijo svoje mnenje o tej zadevi. Posebno bi bilo želeli, da bi sodelovali, izpodbu-jali in svetovali oni naši ožji rojaki, ki imajo pri raznih organizacijah dovolj skušnje, so širši javnosti poznani, ter so v teku njihovega javnega delovanja dokazali, da so zaupanja vredni ter zanesljivi. Na to slednje moramo še posebno paziti, ker se je že pripetilo, da so se ravno za našo okolico v preteklosti pripetile nerednosti, kakršne se ne bi smele, pri nabiranju darov v človekoljubne namene.

Ložanje smo raztreseni po vseh državah naše Unije. Mnogo jih je tudi v Kanadi in nekaj celo v stari Mehiki (List, Zebree). Nočnega dvoma ne more biti, da ako se trdno poprimemo te akcije, da se nas ne bi toliko zbralo, da nabereimo toliko vsoto, da si postavimo v tem trajen spomenik hvaležnosti v našem rojstnem kraju.

Seveda, so poleg že imenova-ne šole tam še druga podvzeta,

ki so vredna in potrebna naše pozornosti. O vsem tem se še lahko pogovorimo pozneje, ako in kadar ta naša akcija pride v pravi tir.

V slučaju, da ima kdo naših domačinov kake sugestije o tej zadevi ali želi kakega pojasnila, sem pripravljen ž njim izmenjati misli in načrte za začetek te akcije. Jaz sem Ipavcov iz Markovca, moj naslov je:

Venc. Paleich,
1240 So. Main, Greensburg, Pa.

Kalifornijski državni svet za občo slogo

Širom Zed. držav narašča šte-vilo občin trgov in velikih mest, ki ustanavljajo odbore, katerih namen je izboljšanje medse-bojnih odnosov ljudi različnih kultur in ozadij. Vendar je do-seđaj opaziti eno samo te vrste organizacijo, ki krije vso državo — to je takomenovani State Council for Civic Unity v California.

V tej zapadno-obalski državi solnce in megle, sadnih nasadov in vinogradov, gor in gozdov ter puščave — kot tudi včasnih potresov — živi precejš-nje število populacije, ki je me-hiškega, japonskega, kitajskega, filipinskega in od vojne sem tudi zamorskega izvora. Ar-menski, francoski, nemški, grški, madžarski, italijanski, lit-vinski, portugalski, ruski, špan-ski, švedski, judovski in drugi listi in publikacije kažejo, da je v državi tudi število različnih takozvanih skupin belih, ali be-lopoltnikov.

Vzemimo mesto Los Ange-les: V tem mestu živi več Mehi-kancev kot v kateremkoli me-stu v Severni Ameriki, izvzemši Mexico City samo. Večina teh je rojenih v Ameriki. Ti špan-sko govoreči ljudje bivajo v več zanikrnih in zamazanih pre-ielih po vsem mestu. Dobro po-znamo te predelje, ki mu pra-vijo "Little Tokyo". Ko so te-koj vojne izselili prebivalce ja-ponskega izvora, so vojne indu-strije privedle v mesto večje število črncev, kot jih je dote-laj bivalo ob celotni zapadni obali (California, Washington, Oregon). Mnogi od teh so se nastanili v hišah in domovih, katere so izpraznili prebivalci "malega Tokija". To je ustva-rilo težaven položaj, ko so se po končani vojni povrnili na svoje prejšnje domove japonski Amerikanci, ki so bili za časa vojne z Japonsko nastanjeni v taboriščih.

Potem vzemimo San Fran-cisco, petsto milj severno od Los Angelesa. To mesto ima izven Orijenta največji "Chinatown" ali kitajsko mestce. Stanovanj-ski izvedenci pravijo, da je to mestce najbolj natrpano pre-delje od vseh v Zed. državah. Navzlic vsemu pa je moč reči, da Kitajci stopnjema premagu-jejo in se otresajo predsodkov, ki so jih tekom generacij po-tiskali v status nižjih kast, kar še nikakor ni mogoče trditi o drugih "zele vidnih elementih" kalifornijskega prebivalstva.

Ali pa vzemimo Filipince. Dve tretjini od vseh v Ameriki ži-večih Filipincev je naseljenih v Kaliforniji. Četrtnina od teh je selečih se kmečkih delavcev ali dninarjev. Primorani so se dr-zati tega poklica, ker so, kakor Japonci, podvrženi kolifornijski tozadevni postavi, katere jim onemogoča lastovanje zemlje ter jim celo najem iste omeju-je na dobo nekaj let.

Ti navedena dejstva tvorijo le del problema, katerega na-merava rešiti Kalifornijski svet za občo slogo.

Ta svet obstoja eno leto. Ka-ko je bil organiziran, kaj je že izvedel ali namerava izvesti v bodočnosti, je povedal Law-rence I. Davies, korespondent lista New York Times, ki je li-stu poslal tozadevne depeše. Kot poroča Davies, je Svet

za občo slogo nekakšen odra-stek Odbora pacifiške obali zna-nega pod imenom Committee on American Principles and Fair Play. Ta odbor je bil usta-novljen po vojni v svrhu nude-nje pomoči posameznikom ja-ponskega izvora, da so dobili nazaj svoje pravice v pogledu lastnine in drugega, ko so se povrnili iz vojnih taborišč, v ka-tere so bili odpeljani v l. 1942. Člani tega odbora so pa že v sa-mem začetku spoznali, da Ja-ponec najlažje pomagačo ak-cijo delujejo za pravice vseh manj-šin. Delavci organizacije ime-novane American Council on Race Relations, katere glavni sedež je v Chicagu, so proučili kalifornijske občine in mesta in so prišli do istega zaključka. Po nekaj sestankih in sejah je bil končno ustanovljen Kalifornijski svet, ki je vključeval "de-lujoči odbor", v katerem so bili zastopani belopoltniki, Črnci, Ja-ponci, protestantje, katoliki, in Židje, dalje vzgojevalci, verski vodje, delavski voditelji ter re-publikanci in demokratje.

Na februarjski seji so podali svoja poročila predstavniki 43. medverskih in medrasnih skupin. Zavedajoč se, da so napra-vili šele prve korake na dolgi poti, so navzlic temu mogli na-vesti slučaje, ko so rasne manj-šinske skupine, ki so se dolgo gledale med seboj nezaupno, če ne naravnost sovražno, strnile v skupno silo za pobijanje pred-sodkov in odstranjevanja plo-tov na vzgojem in drugih po-ljih gotovih predelov.

Na svoji končni seji so dele-gatje sprejeli predloge, da se zahteva postavodajno in drugo akcijo z ozirom na izgradnjo stanovanj, vprašanje ločenja, (skupin) zastopavljanja in upo-slevanja ter izplačevanja od-škodnin tujerodnim in domačim ameriškim Japoncem, ki so utr-peli izgube radi armadnega po-velja izselitve.

Z ozirom na diskriminacijo in uposlejevanja, so delegatje obraz-ložili kot svoj glavni cilj spre-jetje zakona, ki bi dajal zadost-no mero pravičnosti v pogledu uposlejevanja. Delegatje so de-jali, da podpirajo osnutek, ki je pred državno zbornico sedaj, in ki sliči zakonu, kakršen je bil sprejet v državi New York pro-ti zapostavljanju v uposlejava-nju. Zakonski predlog za usta-novitve tozadevne državne ko-misije so volilci v Kaliforniji lani zavrgli kot nezačuden.

Delegatje so naslovili zvezne-mu kongresu apel za spremem-bu sedanjega narodnostnega za-kona, da se tako omogoči natu-ralizacijo, brez ozira na raso, polt ali izvor, vsakega postava-nega prebivalca Zed. držav, vključivši Japonce, Korejce, In-doneze, Siamce, Burmeze in na-seljenice iz Guama, dalje iz ame-riških otoških posesti na Mari-janih.

Iz vsega tega je razvidno, da se može in žene, ki tvorijo Ka-lifornijski svet za občo slogo, dobro zavedajo kako je treba spraviti demokracijo v akcijo, da bo bistveno koristila vsem Američanom. Svoj program si začetujejo z vednostjo, da Ka-lifornija, nima izrečnega japo-nskega ali zamorskega problema, ali recimo protestantskega, ka-toliškega ali židovskega pro-blema. Ima le skupen problem povezanja vseh teh ljudi in pri-padnikov različnih ras in kultur ter veroizpovedanj v enoto, ki se naj zlije v tok sodobnega ameriškega življenja. Če bodo v-gledu Kalifornije sledile tudi druge države, bodo polagoma vsi Američani prakticirali načel-a človeške svobode in enako-pravnosti, na katerih je bila ta dežela zgrajena.

F.L.L.S.
Chicago. — Dne 12. aprila je umrl Joseph Gračner, star 73 let in član SNPJ. Rojen je bil v vasi Brezje, občina Dobje na Štajerskem. V Chicagu zapuša-ženo, štiri hčere, tri sinove in pet vnukov.

Zvonko A. Novak:

Stremljenje po enem svetu

(Nadaljevanje)

V časih, ko so perzijski kralji rogovili po Aziji in Evropi ter si skušali podjarmiti ves svet, je bilo pač bore malo demokracije med ljudmi, a še najmanj pa med kralji samimi. In svet je bil še strašansko velik takrat. Vsako ljudstvo je bilo tako rekoč samo zase en svet. In kdor je tedaj premagal le nekaj narodov, je že lahko veljal za svetovnega vladarja.

Ko so Rimljani s svojimi korthanti lomastili po Evropi, Aziji in Afriki, jim je tudi šlo za edinstvo sveta — za eno svetovno vladno v krepkih rimskih orla. S prebrisanostjo svojih vojskovodij in s silo svojega orožja so širili svojo oblast. Z nasilnostjo in zaslužnjem podjarmljenih ljudstev je postal oholi in hudo razvajeni Rimljan vladar tedanjega sveta, zvezanega z verigami rimskih grabežljivosti.

Proti koncu dvanajstega in v začetku trinajstega stoletja po Kr. r. si je Džengis Kan s svojimi mongolskimi hordami prizadeval nekaj sličnega na podoben način. Z nasilstvom ognja in meča. Pa v tem k sreči ni uspel. Kajti ti časi so bili drugačni kakor oni rimskega gospostva, mongolska vojska se še od daleč ni mogla primerjati izurjenim rimskim legijam in tudi smrt mu je prekrizala račune s tem, da ga je prežgoda poklicala k sebi. Tako je to gospostvo, pridobljeno z nasilnostjo v pehanju za svetovno vladno mongolskega samostojnika, v kratkem razpadlo in Mongoli so za vselej izginili iz arene tekmovalstva za svetovno oblast.

Rimsko papeštvo se je na vse pretege trudilo zediniti ves kristjanski svet ter ga spraviti pod tujaro svojega vrhovnega poglavarja. Gospoda rimske cerkve bi na vso moč rada zagospodovala narodom vsega sveta morebiti še danes. Zato se je iz tistih njenih naporov namestu svetovnega zagospodovanja porodilo nešteto verskih ločin, ki razdvajajo ljudstva že celo vrsto stoletij.

V našem času — pred nekaj leti — je laški fašizem vzdignil svojo odurno glavo ter začel z nasilnostjo vzpostavljati nekdanjo rimsko svetovno oblast v fašistični izdaji. Kmalu nato je nesrečna muha svetovnega gospostva na podlagi nasilstva pičila nekega Hitlerja, ki je z namenom slične nakane ustanovil nacizem. Tema se je pridružila še japonska domišljavost, ki se je podmuljeno po vseh štirih plazila okoli namišljene "božanstvenosti" japonskega mikada. Vse strahote te satanske trojice pa so šle za tem, da pride ves svet v treh področjih pod eno vrhovno vladno — pod vladno kljukastega križa po vzoru fašistične zamsli.

Kakor vemo, so ljudstva od strahu odreenela, ko je grozni sklop fašistične vojne mašine zajel domala vso Evropo in že ogrožal ves ostali svet. Ali ko jih je minila tista osuplost, so se hitro znašla ter jela odbijati fašistične navale in napade, dokler niso bile temne fašistične sile povsod popolnoma razbite in uničene. Italija, Nemčija in Japonska so bile, kakor znano, zapovrstjo strahovito poražene, a njihovi obeski pa tako ugnani, da niso sedaj več nevarni svetovnemu miru. Sporazom fašističnih zverj v Nemčiji, Italiji in Japonski je za dolgo, če ne že za zmerom, zatrt vsako prizadevanje za svetovno gospod-

Farmer's Poultry

NAJBOLJŠE VRSTE PERUTNINE

ZIVE IN OČIŠČENE — DOBITE VEDNO PRI NAS

CENE ZMERNE — POSTREŽBA TOČNA

4303 SUPERIOR AVE. — EN 5025

eksploziji v Bariju je bilo ubitih več sto ameriških vojakov in italijanskih civilistov.

Iz zraka izgleda goreče pristanišče kot je izgledalo romunsko petrolejsko mesto Ploesti, ko je bilo v vojnem času bombardirano od zavezniških letal.

Industrijska področja, ki bruhajo ogenj in dim, delajo v primeri z mirnim predmestjem vtis razlike med smrtjo in življenjem.

Dim se dviga 3.000 čevljev visoko kot ogromno črno krilo. Tanki s tisoč in tisoč galonov olja bruhajo ogenj in rumeni in črni valovi. Poleg njih se nahajajo še drugi tanki, ki še niso zajeti, ki pa utegnejo vsak čas eksplodirati. Mnogi so bili tako strti, da izgledajo kot pločevinaste škatle, s katerimi se igrajo otroci na ulici.

Angleži izbrali Hitlerjev rojstni dan za volitve

BERLIN, 16. aprila — Širom angleške cone okupacije bodo Nemci volili v nedeljo in sicer zastopnike "parlamenta," toda še sedaj pokazuje malo navdušenja.

Nemci so potrti zaradi ostre zime in pomanjkanja hrane in istotako jih muči skrb, kaj se odloča o njih usodi na konferenci v Moskvi. "Zakaj bi volili za eno ali pa drugo stranko, ko je pa povsem vseeno, kdo bo zmagal in bo usoda Nemčije tudi brez tega odločena?" pravijo Nemci.

Eden od razlogov za to apatijo pa je sam datum, ki so ga Angleži izbrali za volitev. To je nedelja 20. aprila. Mnogi angleški uradniki so rdeči od sramu, ker so izbrali ta datum, ki je rojstni dan Hitlerja! Na ta dan se je pred vojno in za časa vojne prirejal razkošne festivale, veselice in parade.

Rusi zvišali produkcijo za 30 odstotkov

MOSKVA, 16. aprila — Sovjetska industrijska produkcija se je v prvem četrtletju zvišala za 20 odstotkov v primeri s produkcijo v isti dobi lanskega leta. Nekatere industrije pa še vedno zastajajo za 9 odstotkov od svoje kvote, ki jim je bila določena po petletnem načrtu.

Zemljišča

Naprodaj

je trgovsko posestvo; 2 veliki trgovini, 2 garaži — zidano poslopje, ter 2-družinska hiša s 5 sobami spodaj in 5 sobami zgoraj.

Vogal E. 169 St. in Grovewood Ave.

Cena \$31.000.

Pokličite lastnika: IV 3389

FARMA NAPRODAJ

na Dock Rd., prva farma na desni strani od Route 20. Hiša s 8 sobami; št studene in 5 akrov zemlje. Ko vidite, pokličite KE 0034.

FARMA NAPRODAJ

Farma obsega 10 akrov; ima lepo hišo s 9 sobami, vse v prvovrstnem stanju ter z vsemi modernimi udobnostmi. Nahaja se na Route 84, na glavni cesti, 7 milj od Painesville, O. Poizve se pri Mr. in Mrs. Polc, South Ridge Rd., Madison, O., ali pokličite Perry 3332.

HIŠA ZA ENO DRUŽINO

6 moderno urejenih sob in kopalnica; preproge po vsej hiši in vse nanovo dekorirano; beneški zastori, klet pod vso hišo in izolirano. Garaža za 2 avta in 2 loti. Nahaja se blizu katoliške in javne šole ter transportacije. Se mora videti, da morate pravilno ceniti.

ODPRTO BO V NEDELJO NA OGLED OD 2. DO 5. POP.

Zglasite se pri lastniku na 23103 ARMS AVE., KE 4137

MI RABIMO

CHRYSLERS IN BOMO PLAČALI NAJVIŠJO CENO V GOTOVINI

M^CDERMOTT'S

6535 CARNEGIE • HE 6380

OPEN EVENINGS

Posluga

Semena in gnojila

WOOD & CO., INC.

10621 EUCLID AVE.

CE 8160

Scandia Window Cleaning Co. SNAŽENJE OKEN

Umivanje sten in čiščenje stenskega papira, trgovin in uradov. Prosti proračuni. CE 2502—S. Horvath

Basement Remodeling, Skopamo, podizamo stare domove, stopnice, stene, garaže, itd. Vsakovrstna cementna dela. Rivellino Construction Co. — FL 8389.

Čiščenje stenskega papirja in umivanje sten ter Kem-toning. Za ekspertno delo pokličite Jim Bird, MA 6377.

VAŠA KLET VPUŠČA?

Dajte jo prepleškati z AQUELLA. Zadovoljstvo jamčeno. Pokličite za brezplačni proračun.

HORTER BROS. INC.

401 Euclid, PR 5278

ČIŠČENJE STENKEGA PAPIRJA IN UMIVANJE STEN. Ekspertno delo. — ANDREW CLARKSON ON 3182.

Iz tovarne do vas—Prihranite 50% na vsemu pohištvo. Tudi nanovo tapetiramo in popravimo pohištvo. Damo \$25 popusta za staro pohištvo. Mordus Furniture, 7020 St. Clair Ave.

Concrete kontraktorji

Izvršimo kompletna konkretna dela na dovozih, trotoarju in podih.

S I N N E M A

CONCRETE CONTRACTORS

AC 4814—Berea 5206

STREHE IN HIŠE POPRAVIMO

Prvovrstno delo in najboljše material. Napravimo nove ali popravimo stare strehe. Pokličite nas za brezplačni pregled.

MA 5590

Fidelity Const. Co., Erie Bldg.

Specialisti za nove strehe na domovih. Prvovrstni material za nove strehe je sedaj na razpolago. Za takojšnjo postrežbo in ekspertno delo, pokličite MR. O'ROURKE. — Izognite se pomladanskega navela, poslužite se zmernih cen. Na odplačila. — MA 5590.

Popravimo in prenovimo vsakovrstni izdelek radio aparata, ledenice, pralne stroje in električne čistilce. Delo jamčeno. BILLS APPLIANCE, 4475 W. 35 St., FL 5746.

LUKAS DUMP TRUCK SERVICE

Kopamo in odvažamo zemljo. Imamo fine vrste zemlje za vrtove. 2161 W. 44 St.—AT 1086

Zvišajte vaš dohodek s tem, da preuredite vaše podstrešje v dodatne sobe. Popolno delo—na odplačila. GREEN BAY LUMBER CO. 3215 E. 55th St. — MI 1400

IZVRŠIMO VSAKOVRSNA POPRAVILA IN MIZARSKA DELA

Anderson — SW 7565

JOHN'S LAWNMOWER SERVICE

22901 Ivan Ave., KE 4314

Brusimo in popravljamo stroje za kositi travo; brusimo žage, itd. Vse delo je jamčeno. Pridemo iskati in nazaj pripeljemo.

CEMENTNA DELA

DOVOZI, HODNIKI, KLETI, PODI, STENE IN DRUGA TAKA DELA

ANTAL

ON 0382

OSKRBOVANJE

MAJHNIH TOVARN IN DOMOV

Barvamo s čopičem ali prliko; popravimo cementna dela in varimo, itd. Splošno prevažanje. — Cene zmerne.

HE 7008

SEDAJ JE ČAS PRENOVITI VAŠ DOM: Napraviti podstrešja, popraviti zlebove in strehe ter druga popravila. Nobenega predplačila. 3 do 7 let za odplačevanje. Za podatke in informacije pokličite JOHNSON BUILDERS 13432 St. Clair Ave., GL 8431-8432

Roll Brick Siding — 3.85

Poslužite se te cene poleg postrežbe, ki je najboljša.

SAMUEL'S LUMBER YARD

615 Stone's Levee — CH 6967

Posluga

Popravimo stare strehe, zlebove in izvršimo vsa kleparska dela. Prosti proračuni. Lindale Roofing & Heating Co., WO 6721—ob večerih: AT 9155.

BARVANJE—PAPIRANJE

UMIVANJE STEN

Zanesljivo delo po ekspertih

RA 3914

Plumbing—Heating. Odvodovodno kanalizacijo električno čistimo. Vršimo vsakovrstna monterska popravila. Točno in zanesljivo delo po bivših vojakihi. — PO 0131.

Dela za moške

MLAD MOŠKI.

ki bi se rad izučil v vseh podrobnostih čiščenja oblek. Izvrstna prilika za navdušenega mladeniča v zanimivi stroki.

METZGER DRY CLEANING & TAILORING CO.

16623 Kinsman Rd. LO 6666

PEVCI basi in tenorji za petje pri Trinity Cathedral zboru vsako nedeljo pri dveh opravilih: \$3.00 na nedeljo. Euclid in E. 22 St. Pokličite Mr. Kraft, PR 3631 med 9. zj. in 5. pop.

Pometać za podnevno delo. 40 do 50 let star. Euclid Lamp Works, 1814 E. 45 St.

Knjigovodje za delo na National Cash Bookkeeping stroju. Teden-ska plača. Linderme Tube Co., 1500 E. 219 St., Euclid. — IV 5300.

STAVBINSKO DELO V TOVARNI. Plača od ure. ROSEMAN STRUCTURAL IRON WORKS, 3229 E. 80 St., DI 0040.

DVOJICA srednjih let ali oženjen veteran dobi službo v poletnem letovišču v bližini, v zameno za sobo in hrano. Tudi majhna plača. Mora biti zmoežen splošnega dela. Stalno delo skozi celo leto. Pokličite EX 6212.

MIDDLE-AGED COUPLE or married veteran to work in a nearby summer resort in exchange for room and board. Small salary given. Must be an all-around man. Steady work all year. Call EX 6212.

TOVARNIŠKA POMOČ

za lahko delo v pivnici na vzhodni strani. Stalno delo v oddelku za vlaganje v steklenice in razpošiljanje.

Dobra plača od ure.

Carling's Brewing Corp. of America

E. 93 St. in Quincy Ave.

Potrebuje se PUNCH PRESS OPERATORJE

Izurjene

Dobra plača izurjenim moškim

Geometric Stamping

1111 E. 200 St.

Posluga

SPLOŠNA popravila na domovih. Popravimo strehe in zlebove ter naredimo dove STAN RATKOWSKI—WO 2128.

DIMNIKE

popravimo, prenovimo in popravimo škrlinate strehe

KILMER-SMITH

AT 4819

Plumbing-Heating. Izvršimo popravila; damo nove inštalacije; tanke za vročo vodo, vodovodne naprave in čistilno fozneze. Popolna grelna in monterska dela. — HE 7943.

Popravimo strehe, škrlinate in tile; siding; kleparska dela in mizarstvo. 30-letna izkušnja. — M. J. Severin, OR 1449.

Barvanje—papiranje in parno odstranjevanje papirja. Nudimo popolno postrežbo v tem oziru. Prosti proračuni. Lahko plačate na obroke. —GA 5640.

Prodajamo na debelo in drobno ter popravimo vsakovrstne dežnike. A. Knatt Co., 3568 E. 142 St. — SK 5532.

TAJERJE

Nove in rabljene kupimo in prodajamo ali pa popravimo. JAY-TEE TIRE — 3927 Broadway

Dela za ženske

POMOČNIK V PRALNICI—Mlad; izkušnja ni potrebna. Tedenska plača. 1328 Linda St., Rocky River, ED 2553.

LIVAR—Izkušnja na bench delu pri vlivanju: "Iron Jobbing." AFL Local 218. Plača od ure.— 4255 E. 49 St.

PORTER—Snažilec za pekarijo. 5 ali 6 dni v tednu. BROOKERS BAKERY, 13616 Madison Ave., LA 6714.

POPRAVLJAJČI streh; plača od ure ali na kontrakt. Stalno delo.—CAMPOLO TUNNING & ROOFING CO., 15509 Lorain Ave., CL 5126.

MIZARJI. Rough and Finish; na domovih za veterane. Stalno delo—unijaška plača. L. M. Gundersen, GL 7249—EV 1095

Dela za ženske

JR. STENOGRAFIKA—Splošno pisarniško delo; 5 dni tedensko. Stalno delo. Prilika za napredovanje. Tedenska plača. —HANNA BLDG., CH 7210.

HIŠNA OPRAVILA—Nič pranja; nič težkega dela; kuhanje. Prijazen dom. Mora imeti rada otroke. Plača \$25 tedensko. FA 5005.

Junior stenografika. Stalno delo; izurjena ima prednost. Tedenska plača; 40 uri tedensko. —Tomlin Corp., 1230 Hamilton Ave. SU 2600

Stenografika. Splošno pisarniško delo za trdiko na vzhodni strani. Prilika za napredovanje. Sweeney & Wise Co., 10210 Woodland Ave., CE 3078.

Splošno pisarniško delo nekaj tipkanja; stalno delo. Tedenska plača. 5 dni v tednu. HODELL CHAIN CO., Superior Ave. in E. 40 St.

KUHARICA in za hišna opravila; nič pranja. Samo izurjena se naj priglasi. Ima lastno sobo in kopalnico. LO 6148.

KUHARICA za kratka naročila; salads. Izurjena. Za večerno delo. Plača od ure. MICHAEL'S, WO 1881, 9628 Lorain Ave.

HIŠNA DELA nekaj kuhe, nič pranja, ker ste uposleni perica in snažilka 2 dni v tednu. Prijetna lastna soba, kopalnica in radio na 3. nadstropju. Samo 4 odrasle osebe v družini. Dober dom in vsa električna oprema v kuhinji. Mora se imeti priporočila. Pokličite FL 8411, Extension 10.

STENOGRAFIKA

Engineering oddelki; izurjena; stalno delo. 40 ur tedensko - 5 dni. Zadovoljiva plača.

LEECE-NEVILLE

5109 HAMILTON AVE.

Vprašajte za Miss Holodnak, EX 0700

V teku je nov tečaj za otroke in odrasle v ponedeljek, torek, sredo za umetni, baletni in akrobatični ples, itd. Ples pomaga k dobremu zdravju, kulturi, karakterju in vedenju. Mnogokrat vodi do boljšega zaslužka. Jordan Studios, 5927 Euclid Ave., EX 6212.

ASSEMBLERJI

PRECISION ROČNO DELO

Za žene od 18 do 30 let starosti

Jamčena minimalna plača

EUCLID LAMP WORKS

1814 East 45th St.

Fairview Park Hospital

School of Nursing

3305 Franklin Blvd., Cleveland 13, O.

Tečaji za graduanitine visoke šole, v starosti od 18 do 35 let. Prihodnji tečaj se prične 1. okt. '47

POMOČNICE ZA URADNIŠKI LUNČ ROOM

Delajte v čistem, prijetnem ozračju.

Morate biti večji angleščine.

Samo čedne, snažne in večše žene v starosti 20 do 39 let se naj priglasiyo.

DOBRA PLAČA

Dobi se obele in uniforme.

Zglasite se pri

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Soba 901

700 Prospect Ave.

PREŽIHOV VORANC:

JAMNICA

ROMAN SOSESKA

Spisan leta 1941. tik pred razpadom stare Jugoslavije

(Nadaljevanje)

Moškoplet je z leti postal be-
težen in že vsega sit. Največ se
je držal Ložekarja, kjer je se-
kal stelo, kadar se mu je lju-
bilo, kadar pa ga je napadla le-
noba, je lahko mirno spal v
hlevu. Pri hiši, kjer se je ku-
halo za veliko družino, je vedno
tudi zanj kaj ostalo. Čez vse
na svetu pa je ljubil štrklje.
Boječ se gospodinje grožnje,
se je nazadnje vdal.

"Bom pa šel, če že ni druga-
če."

Ložekarica mu je napolnila
cajno z jestvinami in Moškoplet
se je mračnega obraza odpra-
vil na pot. Tako težke naloge,
kakor je bila ta, še menda v
življenju nikdar ni imel. Že dol-
ga in strma pot v goro ga je
jezila, bolj nejevaljen pa je bil,
ker je moral Ajti nositi jestvine.
Še pred nekaj leti bi bil baj-
no gredoč kratko in malo za-
gnal v grmovje in pokazal Lo-
žekarjuvemu gradu roglje. Toda
starost je tudi njega napravila
mehkejšega. Če bi bila Ajta ču-
la vse te kletve in psolve, ki
jih je Moškoplet izustil na njen
rovaš, bi jo bilo gotovo vrglo s
postelje, na katero jo je slab-
ost že tri dni priklepala.

Zlebl, v katerem so stale Tum-
peževke stajale, je bil ob Moško-
pletovem prihodu tih in zapu-
ščen kakor vsekdar. V prazen
planinski kot se je upiralo son-
ce, iz bližnjega gozda se je sli-
šalo petje samotnih ptic, ki so
rajaš ostajale v planini kakor
v dolini, a na dnu žleba je ena-
komerno šumel izvir potoka
Jamnice, ki je tukaj gori začel
njalo svojo kratko pot. Na jasi
okrog hleva, kjer so Tumpeži
vsako leto nakosili za dober voz
starine, so se v rahlem vetriču
zibale redke planinske rože.

Staje so bile zidano štiriogla-
to, do polovice v breg potisnje-
no poslopje s preširokinimi vrati
in majhnimi okenci, v katero so
bili vzdani močni, železni križi.
Zgradbi se je poznalo, da je na-
stala v časih, ko so se po pla-
nini klatili še volkovi, pred ka-
terimi je morala braniti drob-
nico. Okrog zidu je slonelo ne-
kaj suhljadi, a pred pragom je
bil velik kup raznih smeti in
drugih odpadkov. Steza, ki je
bila izhajala iz gozda do vrat,
in ta kup sta pričala, da je sta-
ri hlev človeško bivališče.

Moškoplet se je počasi bližal
stajam, pri čemer je gledal bolj
nazaj, od koder je prišel, ka-
kor pa na svoj cilj. Neznansko
zoprni sta mu bili mrka bajta in
vsa taka pustola okolica. Pri vr-
atih je neodločno obstal in začel
premišljovati, kaj naj napravi,
da bi se vse srečno končalo. Da
bi odprl vrata, vstopil in po-
zdravil, mu še na misel ni pri-
šlo. Zato je stopil okrog ogla,
kjer je v zidu opazil okence. Z
vso previdnostjo je pokukal v
notranjost. Zagledal je tema-
čen prostor z nizkim stropom;
v enem kotu je stalo začrnelo,
nizko ognjišče, v drugem pa
kravjim jaslim podobno ležišče.
Po stenah so visele razne črne
begute, po goli zemlji pa so le-
žali kupi vresja in raznega dru-
gega metličevja.

V jaslih Moškoplet najprej ni
mogel ničesar razločiti; že si je
oddahnil, misleč, da je našel baj-
to prazno in da je Ajta kdo ve
kje. Ko pa je še dalje strmel
skozi zamazano steklo, je v svo-
jo grozo ugotovil, da se na leži-
šču pod plastjo begut
bočijo obrisi suhljatega človeš-
kega telesa. Ko je še dalje na-
penjal oči, je vrhu begut opazil
dve suhljati roki, na vzglavju
pa del na pol zastrtega obraza.

Cunje, roke in lice so bile vse
enake barve, tako da jih neva-
jeno oko res ni moglo takoj raz-
ločiti; vse je bilo enako zama-
zano in velo.

Odkritje je bilo za berača
Moškopleta tako presenetljivo,
da je za pih odmaknil obraz od
okna in se sklonil za zid. Moral
je iti po sapo. Ajta je bila do-
ma in, kakor je vse kazalo, je
bila zares bolna, kajti njeno te-
lo se med njegovim precej dol-
gim opazovanjem ni premaknilo.
Pogled na bolnico sredi te
strašne revščine in zapuščenosti
pa Moškopleta seveda ni ganil.
Sočutje je bilo nekaj, česar ni
poznal. Njegova naloga se mu
je zdaj zazdela še neprijetnejša,
ker je bilo videti, da bo res mor-
al stopiti v prostor, katerega
se je tako neznansko bal.

Po kratkem preudarjanju se
je znova nagnil k okencu. Ajta
je še vedno nepremično ležala v
jaslih. Moškopletove oči, ki so
se že navadile somraka v hlevu,
so mogle zdaj že natančneje
razločiti starih obraz. Bil je
podoben velikim, koščeni pesti ka-
kega tesača. Moškoplet se je
spomnil, da je take pesti imel
orjak Bajnant, kadar jih je po
težkem in napornem delu pola-
gal po mizi. Sama kost in koža.
V tej razorani grči sredi cunji
ni bilo ničesar živga, ničesar od-
prtega; tam, kjer bi morala biti
usta, ni bilo drugega kakor dol-
ga, stisnjena reža, a kjer bi mo-
rale biti oči, sta bili dve z zelo
koko pokriti jami. Moškopleta
je oblihl znoj in vsa strahotna
domišljija, s katero se je prej
bližal temu samotnemu biva-
lišču, je zdaj znova zaplesala
okrog njega. Vse življenje je bil
prepričan, da ja ta baba bili v
zvezi z vragom. Počast, ki je
zdaj ležala pred njim, ga je v
tem prepričanju še bolj utrdila.
Zbal se je, da je morebiti Ajta
že mrtva, in že je bil na tem,
da plane od zidu in se v diru
zažene, od koder je bil prišel.
Ali na srečo je ugotovil, da se
cunje, ki so pokrivalo telo, ena-
komerno dvigajo in padajo. Aj-
ta je torej še živa. Iz zadre-
ge je pri oknu glasno zahrkal.

Ob njegovem raskavem gla-
su so se Ajtine roke, ki so prej
negibno ležale na cunjah, ne-
mierno zganile in kepa kosti in
kože na vzglavju se je na treh
krajih hipoma razkročila. Tam,
kjer bi morala biti usta in oči,
je Moškoplet naenkrat zagledal
tri strašne, votle luknje, ki so
mu pognale vso kri v glavo. Ke-
pa se je na mah spremenila v
mrtvaško podobo. Ajtina obraz
je uprl v prikazen na oknu
in tudi nanj je legel strah ka-
kor na obrazu pod oknom. Star-
ka je spoznala, da je nekdo zu-
naj. Njene kožate trepalnice so
nekajkrat zakrile očesne votli-
ne, a so se vsakikrat še širše
odprle ko prej. Potem so se Aj-
ti skrčile roke v komolcih, gla-
va se ji je dvignila iznad begut,
hkrati pa je iz ust zahreščal ne-
popisno sovražni in na pol mrt-
vaški glas:

"Prekleti ded, kaj pa iščeš
tu..."

Starkino telo je trepetalo,
kljub temu pa je premagala sla-
bost in se skušala še višje dvig-
niti.

(Dalje prihodnjič)

Ali ste naročnik "Enakopra-
vnosti"? Če ste, ali so Vaši prija-
telji in znanci? "Enakoprav-
nost" je potrebna vsaki družini
zaradi važnih vesti in vedno ak-
tualnih člankov! Širite "Enako-
pravnost!"

Vesti iz Trsta

SKOF SANTIN ZATIRA-
LEC NAŠEGA JEZIKA

Ponatis iz "Slovenskega dnevnika"

V lanskem marcu so sloven-
ski duhovniki sestavili spome-
nico za mednarodno komisijo,
ki je prišla raziskovat razmere
na Primorskem. Tokrat je naše-
ga sotrduka, ki se je zanimal
za delo komisije, zanesla pot
tudi na Gročano, majhno du-
hovnijo v hribih med Bazovico
in Kozino. V starem župnišču
ga je sprejel domači župnik, ki
je prav tisti trenutek prebiral
italijanski list. Bil je to "Bollet-
tino della diocesi di Trieste" —
uradni list tržaške škofije, na-
menjen vsem duhovnikom vnje-
nem območju.

Z levico se je župnik nasla-
njel na list, z desnico je brskal
po Valjavčevem italijansko-slo-
venskem besednjaku in tožil:
Skoraj sto let je izhajal ta list
v latinščini. Namenjen je bil du-
hovnikom naše škofije, Hrvat-
tom, Italijanom in Slovincem.
Zaradi tega so škofje skrajša za-
čeli izdajati list v latinskem je-
ziku, da ne bi bilo zamere na
nobeno stran in ker so ta jeziki
obvladali vsi duhovniki. Naš se-
danji škof, je pripovedoval, pa
nam pošilja ta svoj list v ita-
lijanski, ki je nič dovolj ne ob-
vladam. Nikoli se nisem učil
italijanščine, je pripovedoval
dalje, in tudi je nisem nikoli ra-
bil, ker sem svoj živ dan služ-
boval samo po slovenskih kra-
jih. In tako imam še danes prave
težave s tem branjem. List
pa moram prebrati, ker so v
njem cerkvene postavbe in od-
redbe, ki so za duhovnika ob-
vezne.

Tako 80 letni stavec in taka
Santinova cinična brezsrčnost,
da se niti ne ustavimo pri načel-
nih, ki jih ima vsakdo izmed nas
že v krvi in ki so tudi škofu
Santinu predobro znana, a mu
vođe ne napeljuje na njegov
mlin.

Izvedeli smo, da je poslala slo-
venska duhovščina škofu pisme-
no prošnjo, naj opusti svojo za-
krknjeno šovinistično politiko in
škofjski list spet izdaja vsaj
v latinščini. In kaj je odgovoril:
Comando io e nessun altro!
Siamo in Italia! (Zapovedujem
jaz ni nihče drugi! V Italiji
smo!)

Tako govorijo na škofiji v ča-
su, ko si enakopravnost našega
jezika na osnovi s krvjo znova
priborjenih pravic in podpisanih
pogodb utira pot v vse
urade. Mar bo vztrajal pri fa-
šističnih metodah le še urad-
ška doktorja Santina?

PRIMORCI ZA
OSVOBODITEV KORO-
ŠKIH SLOVENCEV

Ajdovščina. — Neprestano se
zbira ljudstvo vzhodne Primor-
ske na množična protestna zbor-
ovanja, na katerih najostreje
obsojajo krivave zločine, ki jih
nad slovenskimi Korošci izvajajo
nacisti pod zaščito Anglo-
Američanov. Na protestnih zbor-
ovanjih se zbirajo delavci, kmeti
in mladina, žene in pionirji in
postavljajo zahtevo: svoboda za
brate koroške Slovence!

Prebivalci Postojne so posla-
li s svojega protestnega zboro-
vanja Pokrajinskemu odboru
OF za Slovensko Koroško na-
slednjo resolucijo:

Kakor vsa Primorska, tako je
tudi Postojna odločno z vami v
tem trenutku, ko se odloča
vaši usodi. Mi, ki smo okusili
vsa nasilja fašističnega režima,
tem bolj razumemo vašo borbo,
posvečeno s krvjo nepozab-
nih junakov in junakinj. Poziva-
mo vas, da vztrajate neomaj-
no v borbi za svoje pravice, ki
so istočasno tudi naše pravice.
Obljubljamo vam, da se bomo
skupno z vami borili z vsemi si-
lami do končne zmage, to je do
tistega dne, ko bomo združeni
vsi Slovenci od Soče do Zilje v
eni državi — Titovi Jugoslaviji.
Nameščenci in službenici od-
delka za gradnje pri PNOO za
Slovensko Primorje so s svoje-

ga sestanka, na katerem so raz-
pravljali o koroškem vprašanju
in najostreje obsodili zločinska
dejanja nacistov na Koroškem
nad mirnimi prebivalci Sloven-
ske Koroške, poslali Pokrajin-
skemu odboru OF za Slovensko
Koroško resolucijo, v kateri pi-
šejo med drugim:

Kakor se moramo mi, ki smo
na zapadnih mejah naše domo-
vine, boriti proti vsem, ki jim

Želel bi, da bi vsa Amerika videla,
kar sem jaz videl v Jugoslaviji

Ameriški časnikar in književnik Robert St. John, ki je
te dneve prepotoval vzhodno Bosno, je napisal za sarajev-
ski list "Osvobodjenje" članek, ki se glasi:

Pred kratkim sem se vrnil s
potovanja po vzhodni Bosni, v
kateri sem bil šest dni. V četu
šestih dnevov sem obiskal 12
naselbin in govoril s tamkaš-
njim prebivalstvom. Govoril
sem z uradniki narodnih obla-
sti, z referenti, sindikalnimi
uradniki, delavci v raznih to-
varnah, z vojnimi sirotami, z
borci, ki so se pred nekoliko let
borili po gozdovih in z ljudmi,
ki so vse izgubili. Na kratko
rečeno, govoril sem s širokimi
plastmi naroda. Sedaj bi želel,
da bi vsa Amerika videla to,
kar sem videl jaz. Moja dolž-
nost je sedaj, da ameriški na-
rod seznanim s tem, kar sem vi-
del.

Videl sem, kaj je vojna stori-
la v tem delu Jugoslavije. To-
da več kot to, videl sem, kako
nova Jugoslavija dobiva novo
obliko. V dolini reke Drine sem
videl in čutil duh naroda, duh,
ki jim je omogočil, da so izvo-
jevali tako sijajno zmago. Bol-
nišnice, šole, tovarne — raste-
jo čez noč. Nove in boljše stav-
be od prejšnjih se dvigajo na
podrtinah starih. Istotako se
izgrajuje industrija. Na potu od
Rogaticke do Foče so že polože-
ni temelji za boljše življenje
prebivalstva teh predelov.

Ker sem v Jugoslaviji bil pred
tem le kratko dobo, nisem do-
sti o njej vedel. Toda lahko re-
čem, da se duh današnje Jugo-
slavije ne more primerjati z du-
hom stare Jugoslavije. Zato se
bom brez dvoma, če nekoliko
let povrnem v dolino reke Drine,
ker sem prepričan, da si bo na-
rod takrat že uredil tisto novo
življenje, o katerem danes sa-
nja. Vsem tistim, ki mislijo, da
ni nobenega navdušenja v borbi
za obnovo, predlagam, naj gre-
do v dolino reke Drine in naj
se sami prepričajo.

WATERLOO WALLPAPER

STORE

15404 Waterloo Rd. KE 3648
Polna zaloga stenskega papirja.
Imamo izkušene papirjarje, ki vam
napravijo prvovrstno delo. Cene
zmerne.

SLAPNIK BEVERAGES

Pivo-vino-cordials-likor
6104 St. Clair Ave.
PROSTA DOSTAVA
Pokličite HE 1126

Ako nameravate

KUPITI ALI PRODATI POSE-
STVO ALI TRGOVINO,
ali pa če potrebujete notarska dela,
zglasite se pri nas. Zanesljiva in
točna posredstva.

35 let se nahajamo na enem

prostoru

TISOVEC REALTY

35 let v istih prostorih
1366 MARQUETTE RD.
pri St. Clair Ave. in E. 55th St.
EN 4936

Green Beverage

256 E. 156 Street
med Greenwood in Corsica Ave.

IMAMO 25 RAZLIČNIH
VRST PIVE KAKOR TUDI
RAZLIČNA VINA IN
LIKORJE

ANTON IN
PAULINE JANŠA

Pripeljemo tudi na dom
POKLIČITE KE 2570

naše ljudska demokracija ni
všeč, tako se morate boriti tudi
vi, branitelji naše severne me-
je. Kakor ste nas vi v naši bor-
bi za priključitev Julijske kra-
jine k FLRJ podpirali, tako da-
nes podpiramo mi vas, kajti do-
bro se zavedamo, da bo le naša
skupna borba rodila uspehe.

Zivela naša Koroška, branik
slovenstva in slovanstva na se-
vernih mejah Jugoslavije!

Zaprosili ste me, naj vam ne-
kaj napišem o pisanju ameriš-
kega tiska o Jugoslaviji. Res
je, da veliki del ameriškega tis-
ka piše sovražno o novi Jugo-
slaviji. Toda zelo važno je, da
narodi Jugoslavije vedo tole:
1. Eden del ameriškega tiska
ne predstavlja mišljenje ame-
riškega naroda. To je tragedija,
če vi Jugoslavlani, tega ne bo-
ste razumeli. Če želite nekoliko
dokazov vam lahko omenim slu-
čaj v zvezi s Franklinom D.
Rooseveltom. Roosevelt je kan-
didiral za predsednika Zed. drž-
av štirikrat. Toda veliki del
ameriškega tiska je nastopil v
vseh štirih slučajih proti Roose-
veltu. Ta del ameriškega tiska
se je boril proti Rooseveltu z
vsemi sredstvi, ki jih je imel na
razpolago. Toda navzlic temu,
Roosevelt je štirikrat zmagal z
veliko večino, s takšno večino
kot jo nobeden predsednik pred
njim ni dosegel. Zato prosim
jugoslovanske narode; naj ne
sodijo mišljenje ameriškega na-
roda po mišljenju ameriškega
tiska.

2. Narodi Jugoslavije (pri tej
gonji ameriškega tiska), so se
znašli v dobrem društvu. Nam-
reč, isti del ameriškega tiska.

VAS MUČI
REVMAZEM?

Mi imamo nekaj posebnega
proti revmatizmu.
Vprašajte nas.

Mandel Drug

slovenska lekarna
15702 Waterloo Rd.

Ulle Plumbing and
Heating Co.

Imamo boilerje na plin, burnerje
na plin in forneze na plin, ter
vse potrebščine za grelni in
monterske naprave.

15601 WATERLOO RD.
KE 7248

Priatelj's Lekarna

ST. CLAIR AVE. VOGAL E. 68 ST
PRESCRIPTION SPECIALISTS
ENdcott 4212
Zastonj pripeljemo na dom

POZOR!

Ako želite brzo pomoč vašim
sorodnikom v Jugoslaviji, jo
lahko nudite potom družbe Mi-
haljevich Bros., ki preskrbi iz-
plačevje vašega denarja od 12 do
15 dni brez dodatnih stroškov.
Poslužite se naše posebne zračne
poštne postrežbe v Jugoslavijo
in se prepričajte, da vam lahko
nudimo najboljšo postrežbo z
ozirom na denarne pošiljke v
Clevelandu. Narodna banka re-
publike Jugoslavije takoj izpla-
čuje vse denarne pošiljke za nas.

MIHALJEVICH
BROS. CO.
6424 ST. CLAIR AVE.

ki napada novo Jugoslavijo, pi-
še danes proti zvišanju delav-
skih plač in zboljšanju pogojev
življenja ameriških delavcev. Ta
del tiska piše proti enakoprav-
nosti ameriških črncev, proti
davanju svobode Indiji, proti
demokraciji v Grčiji, proti te-
mu, da kitajski narodi sami od-
ločajo o svoji usodi in so proti
temu, da se narodom vzhodne
Indije da svoboda. Ta del ame-
riškega tiska je proti uničenju
kapitala in industrije v Nemči-
ji in proti delu za doseg miru
in sodelovanja s Sovjetsko zve-
zo.

Milijoni ameriškega ljudstva
so za resnično demokracijo, ki
bi trebala zavladati po celem
svetu. V naši borbi, ki jo vodi-
mo za doseg resnične demokra-
cije, kakor znotraj tako tudi zu-
naj Amerike, nam je naš tisk
največji sovražnik. Toda neke-
ga dneva bomo mi v tej borbi
zmagali. Zato ponovno prosim
jugoslovanske narode, da ne
smatrajo glas ameriškega tiska,
za glas ameriškega naroda. Ju-
goslavija v svoji borbi za obno-
vo ima na svoji strani milijone
ameriških prijateljev.

Domači mali oglašnik

GOSTILNA

HECKER TAVERN

John Sustarsic in Frank Hribar
1194 EAST 71st ST.

ENdcott 9779

Pri nas dobite vedno dobro
pivo, vino in žganje ter okusen
prigrizek.

Odprto do 2:30 zjutraj

GAY INN

Frank in Emily Svigel
8933 ST. CLAIR AVE.
Fino pivo, vino in žganje, ter
okusen prigrizek. — Za prijetno
družbo obiščite nas.

KESERICH TAVERN

Nick & John Keserich, lastnika
6507 ST. CLAIR AVE.

NAJBOLJŠA PIJAČA — VINO
PIVO IN ŽGANJE IN PRIGRIZEK.
Se priporočamo za naklonjenost

DANICA'S CAFE

Vogal E. 169 St. in Grovedwood Ave.

Danica in Joe Hrvatin
Priporočamo se za obisk. Fina
pijača in prijetna družba.

FRANCES CAFE

317 East 200th St.
vogal Fuller Ave.

Odprto do 2:30 ure zjutraj

Tinko in Frances Udovih vam
postrežeta z najboljšo pijačo in pri-
grizkom. Vsako soboto igra godba.

CVETLIČARNE

Slovenska cvetličarna

Jelencic Florists

15302 Waterloo Rd.
IVanhoe 0195

Imamo še nekaj pravih nagelnov
in več vrst vrtnic.

CVETLICE ZA VSE PRILIKE

Park View Florist
J. J. Starc, lastnik

9320 KINSMAN RD., MI 2469
1096 N. WOOD RD., EX 5078
Telegrafiramo cvetlice po celem
svetu

Slovenska cvetličarna

RAZNO

JIM OKORN

Slovenski krojač

Cistilnica ženskega in moškega
oblačila

6906 ST. CLAIR AVE.
EX 6088

POZOR,

HIŠNI GOSPODARJI!

Kadar potrebujete popravila pri
vaših posodah, pri steni, žlebovih
ali fornejah, zglasite se pri

LEO LADIHA
1336 E. 55th St. HENDERSON 7748

PARKER HARDWARE

7502 ST. CLAIR AVE.
HE 9418

Trgovina z vsakovrstno železnino;
hišnimi predmeti, plumbersko opre-
mo, orodjem, električnimi pripo-
močki, semenom in gnojili. — Se
priporočamo.

WATERLOO HI-SPEED SERVICE

Moderna naprava za mazanje av-
tov; umijemo in čistimo avte, izvr-
šimo razna popravila, itd.

Frank J. Fortuna in
Andrew M. Artel, last.

E. 152nd St. in Waterloo Road

PETER ROSTAN

Barvar in dekorator

449 EAST 158th ST.

Unijsko delo
Vse prvovrstno izvršeno v popolno
zadovoljstvo.
V zalogi imam še predvno barvo.

E. 61st St. Garage

Frank Rich, lastnik.

Se priporočamo za popravila in bar-
vanje vašega avtomobila. Delo točno
in dobro.

HERMAN'S

TEXACO SERVICE

920 East 185th St. — IV 9568

Popravimo generatorje, starijeje,
voltage regulacijo, carburetorje, itd.

Oglašajte v

Enakopravnosti

SANS MEMORANDUM TO STATE DEPARTMENT

(The following Memorandum was submitted to the State Department in Washington by the Slovenian American National Council. The draft was prepared by the Council's president Etbin Kristan:)

MEMORANDUM concerning the problem of the SLOVENES IN CARINTHIA

THE UNITED STATES is the adopted country of many Slovenes who were either born in Carinthia or descended from parents who came from that province where they still have many relatives. Quite naturally, they are now deeply concerned about the fate of their kin which undoubtedly will be tragic if the Slovene part of Carinthia should not be freed from the oppressors who for more than a thousand years were trying to exterminate or germanize the Slovene population. Indeed, to a great extent they succeeded. For the Slovenes now living in Carinthia are only the last remnants of a once numerous and important race.

Altogether, the Slovene are now a small nation. Therefore their desire to be united is easily understandable. Their efforts toward a higher cultural life, well known to all impartial observers, are badly hampered by the division of their intellectual forces under three or four different European states. This is the result of the germanistic Hapsburg regime and its slogan of "Divide et impera!" The artificial provincial boundaries by which the main body of the Slovenes was cut off from their brethren in Styria, Carinthia, the Littoral, and Hungary served the purpose of germanization very well, and the Carinthian Nazis are eager to finish the task. But the Slovenes are hopeful that the Germans will not be granted that privilege.

The Slovenes were in Carinthia a long time before the Germans appeared.

Following the exodus of the Langobards—in 568—the Slovenes, coming from the East, occupied the abandoned lands during the sixth, and early seventh century. They arrived together with the Avars who at times acted as their allies but at other times played the role of overlords, which fact caused prolonged fights with alternating luck. There were also other battles with the Bavarians who again at a later time entered into an alliance with the Slovenes for the purpose of halting the on-slaught of the more aggressive Franks.

Meanwhile, at about 620 A.D., king Samo became the leader of all Western Slavs in their struggle against the Avars, and founded a federal empire with the center in present day Czechoslovakia. It included the Northern Elbe Slavs, and reached in the south to the Adriatic Sea.

A part of that large empire formed the Slovene state of Karantanija which comprised not only the entire present Carinthia but also all of Styria, parts of both Tyrol and Salzburg in the west, and in the north very considerable section of both Upper and Lower

Austria. It measured about 30,000 square miles.

Carinthia at that time was the center of both cultural and political life of the Slovenes. Even when the empire after Samo's death dissolved, Karantanija preserved her independence for a hundred years. It was ruled by a "vojvoda" (Duke) who throne of massive stone blocks, used at the inauguration, can still be seen on Gosposvetsko Polje (Marie Saal) north of Celovec (Klagenfurt). The national custom was preserved even after Karantanija

(Continued on page 6)

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
HENDERSON 5311-12

ENGLISH SECTION

APRIL 18, 1947

WHERE TO GO TONITE

No place to go tonite? May we suggest that you come to the Slovene National Home, 6417 St. Clair Avenue, where you can dance your favorite waltzes and polkas, to the tunes of Pete Srnick and his orchestra. The well known Dixieaters of radio fame will render a few numbers also. Sounds good, doesn't it? Well, you are all cordially invited to attend, by the American Slavs of Cleveland. Admission is only 65 cents. May we expect you?

—Committee

WEDDING BELLS

Tomorrow, April 19th, at 11 a. m. Miss Mary Martincic of 19707 Kildeer Avenue will become the bride of Mr. Joseph Gabrowshek, son of Mr. and Mrs. Joseph Gabrowshek of 588 East 102nd Street. The bride is the daughter of Mr. and Mrs. Jacob Martincic of Strabane, Pa. The wedding ceremony will be performed in St. Paul's Church on Chardon Road.

Miss Dorothy Golic, daughter of Mr. and Mrs. Anton Golic of 19602 Shawnee Avenue, will become the bride of Mr. Henry Perry, Saturday April 26th, at 11 a. m. in St. Paul's Church, E. 200 and Chardon Road. A wedding reception will be held in the Slovene Society Home on Recher Avenue.

On Saturday, April 14th, Miss Helen Irene Lamp, daughter of Mr. and Mrs. William J. Lamp of 4489 Lilac Road, became the bride of Mr. Stanley Cavdek, son of Mrs. Antonia Cavdek of 16108 Parkgrove Avenue. The wedding ceremony was performed in Trinity Evangelical Unity Church.

Congratulations!

ENGAGED

Mr. and Mrs. Tony Telich of 16201 Parkgrove Avenue, are announcing the engagement of their daughter Carole, to Mr. William N. Plavan, son of Mr. and Mrs. Nicholas Plavan of 6613 Bonna Avenue.

Congratulations!

VISITOR

Mr. Frank Benigar of East Helena, Montana, arrived in Cleveland for several days, to visit his sister, Mrs. Mary Berge of 659 East 160th Street, for the first time in 23 years.

NEW MANAGEMENT

John's Cafe formerly operated by John Krasovec at 1123 Norwood Road, is under new management. Proprietors are the well known Rudolph and Jennie Tomsic.

IN HOSPITAL

John Paulich, well known proprietor of Paulich's Bar at 5238 St. Clair Avenue, is confined to Cleveland Clinic, where he underwent an operation last week. Mr. and Mrs. Paulich returned to Cleveland two weeks ago, following a several months' stay in California.

INVITATION

to a

DANCE

sponsored by
Branch No. 190 L.L.D.
SUNDAY,
APRIL 27, 1947
8:00 p. m.
at the
SLOVENIAN HOME,
15810 Holmes Ave.

Music by
FRANK THOMPSON'S
ORCHESTRA
Admission 50c, tax incl.

"LOSKA DOLINA"

SPONSORS DANCE

On Saturday, April 19th at the Slovene National Home on St. Clair Avenue at 8:00 p. m., lodge Loz Valley (Lozka Dolina) is sponsoring their annual dance of the season. Music will be provided by the popular Eddie Habat's orchestra. Usual refreshments will be served. Come one, come all and spend a pleasant evening.

—J. F. Fifolt

LEAVING FOR ARIZONA

The well known Frank Cecelic will leave Cleveland on April 25th, for Arizona. His wife, the former Dorothy Skedel of East 168th Street, will join him there at a latter date. They will make their home in Phoenix.

IN HOSPITAL

Mr. Louis Florjancic Sr., of 15406 Calcutta Avenue, underwent an operation in Huron Rd. Hospital this past Wednesday.

RETURN HOME

Mr. and Mrs. Louis Wess have returned to their home at 19151 Pasnow Avenue, following a visit of several months in Tampa, Florida.

MEETING MONDAY

Lodge Waterloo Grove No. 110 W. C. will hold its regular meeting this Monday, April 21st, at 7:30 p. m. in the library of the Slovene Workmen's Home on Waterloo Road. Distribution of 25-year pins will take place. Refreshments will be served following the meeting. All members are requested to attend!

BOWLERS' DANCE

sponsored by

ZUMBERAK LODGE
SATURDAY,
APRIL 19, '47
at Sachsenheim Hall,
1400 EAST 55th ST.

Music by
Vadnal's Orchestra
8 p. m. till ?
ADMISSION 65c

Next to the assistance you can give your dear ones across, delight them with a photograph of yourself and family.

MEMBER PHOTOGRAPHY SERVICE

BEROS STUDIO

6116 St. Clair Ave. — Tel. EN 0670

JADRAN PRESENTS "GROF CIGAN"

On Sunday April 20, 1947, at the Slovenian Workman's Home on Waterloo Road the Slovenian Singing Club Jadran will present its spring operetta "Grof Cigan."

This beautiful operetta is the story of how Gypsy Rob (Tony Prime) met the beautiful Lady Olga (Florence Unetich) in his gypsy camp, when she and her fiancé got lost from their hunting party.

Olga and Rob fell in love and when Rob went to her castle to serenade her they planned to elope, but they were found out and Rob was thrown into prison by her father. Two years elapse, and Rob is proven to be the heir of a great estate. He then re-

turns to Olga's home and makes her his bride.

The leading roles are ably supported by John Steblaj, Joe Prime, Dorothy Bavdek, Betty Novak, Anthony Mihelich, Frank Kristof, Florence Slaby, Ludvik Sanabor, Mike Pinculic, Peter Tomsic, and of course the Jadran Chorus.

The choral direction is in the capable hands of Vladamir Maleckar and John Steblaj has charge of the actors and actresses.

The program will start at 3:30 sharp and will be followed by dancing in the evening in both halls with music being furnished by Johnny Vadnal's Orchestra and the Kristoff Orchestra.

"MID-NITE ROLLER SKATE"

The Veterans of Victory, more popularly known as the VOV'S, are the sponsors of a gala "Mid-Nite Roller Skate," to be held tomorrow evening, April 19th. Scene of this event will be the Willoughby Roller Bowl. There will be skating from 11 p. m. til 1:30 a. m. All friends of the club are invited to attend. Contact Ed. Kocin at MU 3229 for further information.

ENGAGEMENT ANNOUNCED

Mr. and Mrs. Steve Kersevan of 1285 East 55th Street, are announcing the engagement of their daughter Stella, to Mr. Paul T. Korecko, son of Mr. and Mrs. Julius Korecko of 3658 Rolliston Road, Shaker Heights, Ohio.

Congratulations!

JOE BRADAC PHOTOGRAPHY SHOP

DEVELOPING AND PRINTING ROLL FILMS
Wedding, Groups — Children
Babies — Commercial — Industrial
pictures — Enlarging
17822 Dillewood Rd., IV 0047

Charles & Olga Slapnik FLORISTS

Beautiful Bouquets, Corsages, Wreaths.
Potted Plants and Flowers for all Occasions
6026 ST. CLAIR AVE.
EX. 2134

VISIT NEW

TINO MODIC'S CAFE
6030 St. Clair Ave.
EN. 9691
You Are Always Welcome

SEDMAK Moving and Storage

also
Light Expressing
1024 EAST 174th ST.
KE 6580

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. — HE 3028
SOUND SYSTEM
INDOOR—OUTDOOR
Expert Repairing on all Makes of Radios
Tubes, Radios, Rec. Players
All Work Guaranteed

"RIBBONS AND RUINS"

The public is cordially invited to attend the showing of Mr. Andrica's film "Ribbons and Ruins," this Wednesday, April 23rd, in the Slovene Workmen's Home, 15335 Waterloo Road. The film, to be presented by the United Slovene American Youth of Cleveland, will begin at 8 p. m.

Radio Service

HOME—AUTO—PORTABLES
Tubes—Phono Needles—Batteries
EX 2680 EX 3985
PRIJATEL
RADIO SERVICE
1142 East 66th St.
Daily 4 to 10 — Closed Wednesdays
Saturdays 10 to 6

BUKOVNIK'S Photographic Studio

762 E. 185th ST.
IVanhoe 1166

HERMAN'S TEXACO SERVICE

920 E. 185th St. Cor. Neff Rd.
IVanhoe 9568
Herman J. Stavanja, Prop.
FIRESTONE HOME AND AUTO SUPPLIES
Willard Batteries
COMPLETE MOTOR TUNE-UP

JOS. H. PERPAR

invites you to try his
SUPER SERVICE
at 6619 St. Clair Ave.
MOBILGAS — MOBIL OIL
MOBILUBRICATION

Open under new management
Cheli's Waterloo Cafe
16017 Waterloo Rd.
Beer — Wine — Fish Frys on
Fridays
Frank Celigoy, owner

We Carry Genuine MAYTAG PARTS

- Aluminum Cast Tops
- Legs
- Complete Wringers
- Roll Sets
- Center Posts
- Agitators
- Gear Housing
- Covers—Grease

Northeast Appliance & Furniture

819 EAST 185th ST.
JERRY BOHINC, Prop.
Louis Grdina, Sales Manager
Store open every evening until 9;
Wednesdays until 1:00 p. m.

Cavaliers' TENTH ANNIVERSARY DANCE

Dance

sponsored by

SOCIABLE BUDDIES
Friday, May 2nd, 1947

at Slovene National Home, St. Clair Avenue
Music by Johnny Vadnal's Orchestra

Refreshments and a Grand Time for All!
Dancing from 8 p. m. till ???
ADMISSION 75c

FRIDAY, APRIL 25, 1947
at Slovene National Home, St. Clair Ave.

MUSIC BY
JOHNNY VADNAL'S ORCHESTRA
ADMISSION 75c

Izdajalske redovnice pred sodiščem

Pet redovnic iz Lichtenurnovega zavoda obsojenih zaradi rovarjenja proti ljudstvu in državi
(Posneto iz "Slovenskega poročevalca")

Pred okrožnim ljudskim sodiščem v Ljubljani, se je nedavno zagovarjalo sedem redovnic iz bivšega Lichtenurnovega zavoda v Ljubljani zaradi kaznivih dejanj zoper ljudstvo in državo. Obtožene so bile, da so med okupacijo v internatu in na meščanski šoli Lichtenurnovega zavoda širile belogardistično propagando in navajale gojenke, zlasti članice Katoliške akcije k vojnemu delu, zapirale vodo in na razne druge načine ovirale normalno delo v zavodu.

Silile so učenke na protikomunistična predavanja, k "spokornim procesijam" in podobnim belogardističnim prireditvam. V zavodu so dajale belogardistični policiji na razpolago prostore, v katerih so zasliševali aretirance o priliki raznih racij. Naprednim gojenkam niso dovoljevale bivanja v internatu in še tik pred osvoboditvijo so silile učenke, da so morale po cele noči moliti za domobrance in prositi boga, da ne bi prišli partizani v Ljubljano.

Tudi po osvoboditvi so nadaljevale svoje izdajalsko početje. Čeprav jim je ljudska oblast dala vso možnost, da bi se vključile v ljudsko skupnost in sodelovale pri obnovi in izgraditvi države, tega niso storile, marveč so zlorabljale potrpežljivost ljudske oblasti za rovarjenje proti ljudstvu in državi. Navajale so učenke, naj trgajo slike maršala Tita, stenčase in transparente, jih vzgajale v sovraštvu

Skupina izdajalcev in agentov sovražne obveščevalne službe obsojena

Ljubljana. — Pred vojaškim sodiščem se je vršila razprava proti skupini izdajalcev in političnih zločincev, ki so med okupacijo aktivno sodelovali v borbi proti narodno osvobodilnemu gibanju ter tudi po osvoboditvi služili domači in inozemski reakeiji: Francu Staniša, Janezu Matašič, Mariji Staniša, Martini Mišjak, Ani Golobič in Milanu Jenko.

Prvi obtoženec, Franc Staniša, je bil od 1942 aktivni domobranec. Ob osvoboditvi je hotel zbežati na Koroško, toda bil je zajet, zatem tri mesece na prisilnem delu, nato pa amnestiran. Kljub velikodušnemu postopanju naše oblasti je ostal zakrknjen nasprotnik naše ljudske države ter je kmalu zatem zbežal v Avstrijo, kjer je postal član, kurir tako imenovane "slovenske armije".

Kot tak je večkrat ilegalno prekršil mejo ter prinašal v Slovenijo pisma, propagandni material ter zločinske instrukcije, kako naj se pri nas organizirajo ilegalne sabotažne skupine in kako naj se čim več teh zlo-

Drugi obtoženec, Janez Matašič, je bil med prvimi aktivnimi domobranci v Beli Krajini in je sodeloval pri aretacijah zavednih Slovencev. Sedaj je bil kurir "slovenske armije" za Slovenijo in Zagreb.

Obtoženki Marija Staniša, dijakinja učiteljskega, in Martina Mišjak sta dajali na razpolago sobe za sestanke, skrivali obtožene Franca Staniša, raznašali ilegalno pošto ter hranili propagandne letake.

Obtožena Ana Golobič in Milan Janko pa sta se udeleževala sestankov s prvoobtožencem ter sta hotela z njim pobegniti v Avstrijo, kjer bi laže rovarila proti naši oblasti.

KOOPERATIVE NA POHODU

Zadružniško gibanje v Zed. državah je imelo bolj počasn začetek, ko se je pojavilo tekom zadnjih 25 let prošlega stoletja. Ali v teku zadnjih 30 let pa je bilo zabeležiti dobo neverjetno lepega porastka in razvoja zadružništva v Ameriki. Po nedavno objavljenem poročilu zadružniške lige, (Cooperative League of the U. S. A.) je smatrati preteklo leto kot pravo rekordno leto iz vidika uspeha zadrug, tako, porastku članstva, kot v businessu in produkciji. Rastoče razpečevanje na drobno in debelo je napravilo iz zadružništva v tej deželi ogromno podjetje vredno milijardo dolarjev iz vidika kooperativega poslovanja. Nabavilo se je mnogo novih zadružniških podjetij in tovarn, posebno je treba tu naglasiti nabavo oljnih posesti in pa dejstvo, da je tekom zadnjega leta zadružništvo naraslo za tri nove organizacije: National Cooperative Mutual Housing Assn., Cooperative Health Federation of America in North American League of Student Cooperatives. Tako ima torej ameriško zadružništvo v svojem področju sedaj tudi kooperative zdravstva, gradnje domov, nudenja kreditov, proizvodnje potrebščin, bankirstvo, zavarovalnino, ter kooperativna letna bivališča in druge letoviščne in zabavne ustanove za oddih in počitnikovanje, kakor tudi dijaške kooperative.

Na mednarodnem polju je bilo v lanskem letu opaziti reorganizacijo zadrugarstva. Mednarodna kooperativna zveza je imela svoj prvi poveljni kongres v Zurichu v Švici. Kongresa se

Po obsežnem dokaznem postopanju, ki je dokazalo težko krivdo obtožencev, je govoril javni tožilec ter zahteval strogo in pravično kazen za storjene zločine. Po govoru branilca je sodišče razglasilo naslednjo obsodbo:

Franco Staniša je bil obsojen na smrt z ustrešljivo ter trajno izgušo političnih in državljanjskih pravic. Janez Matašič na 20 let odvzema prostosti s prisilnim delom ter na izgubo državljanjskih pravic za dobo pet let. Marija Staniša na štiri leta odvzema državljanjskih pravic, ostali obtoženci pa na odvzema prostosti s prisilnim delom od dveh do enega leta. Javni tožilec si je pridržal rok za priziv.

je udeležilo lepo število delegatov iz 22. dežel. Sklenjeno je bilo na kongresu, da se bo skušalo izboljšati in izdelati smerice zadružništva iz vidika svetovnih potreb. Najbolj dramatično zadružniško podjetje zadnjega leta je bilo organiziranje Mednarodne zadružne petrolejske zveze, katere se bo pometila s svetovnimi tozadevnimi monopolmi. To zadružno podjetje se je izkazalo uspešno že tekom časa, ko se je vršilo delo organiziranja. Petrolej se je pošiljal kooperativam na Švedsko, v Francijo, Nizozemsko, Južno Afriko, Avstralijo, Kino in v druge dežele.

Kakega točnega splošnega poročila o količini poslovanja zadrug v Ameriki ni mogoče po-

"Savings will always be important to the man who wants to look into the future with a feeling of security and personal independence!"

Savers always welcome

USTANOVLJENO 1908
Zavarovalnino vseh vrst vam točno preskrbi
HAFFNER INSURANCE AGENCY
6106 ST. CLAIR AVENUE

A. GRDINA & SINOVI
Pogrebni zavod
1053 EAST 52nd ST. HEnderson 2088
Ambulancijska posluga podnevi in ponoči

SVETEK FUNERAL HOME
AUGUST F. SVETEK
Pogrebni zavod
478 East 152nd St. Tel. IVanhoe 2016
Bolniški avto na razpolago

MONCRIEF
največja dolarska vrednost
v avtomatičnem grelju
PLIN PREMOG OLJE
THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

NOVE STREHE!
Ako potrebujete novo streho, ali popravilo na stari, lahko dobite vsa navodila pri nas.
Damo tudi žlebove, popravljamo forneze (hot air) in sploh izvršujemo vsa kleparska dela.
FRANK KURE 16021 Waterloo Road KE 7192

dati, vendar ugotavlja Zadruga na liga, da se je tekom lanskega leta razpečalo blaga na drobno in debelo za približno milijardo dolarjev. Članstvo ameriških zadrug vključuje nekaj milijonov družin, toda vse zadrug se niso vključene v narodnih kooperativah.

Tekom lanskega leta se je organiziralo okrog sto kooperativnih gradbenih veteranskih organizacij oziroma zvez, toda le nekatere so aktualno pričele koncem leta z gradnjo domov in stanovanjskih projektov.

Tekom letošnjega leta se bo gradilo stanovanjske projekte v New Yorku, Washingtonu, v Chicagu in še v nekaterih drugih večjih mestih, kjer so bila že v to svrhu kupljena zemljišča in izdelani načrti. Istotoko imajo zdravstvene zadrug v načrtu gradnjo bolnišnic in podobnih zdravstvenih ustanov. Šest zadrug bolnišnic že služi svojemu članstvu, 40 novih je v načrtih.

Kooperativno zavarovanje deluje prilično dobro in izkazuje 38 milijonov imetja. Kreditne zveze so utrpele tekom vojne dober zasto, vendar imajo tri in pol milijona članov in do 350 milijonov dolarjev imetja. Petrolejska produkcija izkazuje

največji kooperativni uspeh v ameriškem zadružništvu. Tozadevni pregled izkazuje, da so zadrug Zed. držav in Kanade lastovale lansko leto 179 proizvodnih podjetij, vključno s čistilnicami, tvornicami, rudniki, predilnicami, itd. Te številke ne vključujejo več kot 500 oljnih vrelcev in kakih 1500 milj oljevodov. Ob kratkem rečeno, je pričel uspeh zadrug skrbeti privatno podjetništvo, katero bi rado, da se zadrug bolj obdavči in tako zaustavi njih delovanje in razširjenje. F.L.I.S.

Gradimo in predelujemo hiše.
stanovanja in trgovske prostore
Zanesljivo in točno delo. Cene zmerno.
Dam brezplačno proračun.
Se priporočam
FRANK JANSKA
5715 Prosser Ave. EX 2503

Zavarovalnino
proti
ognju, tatvini,
avtomobilskim nesrečam
itd.
preskrbi
JANKO N. ROGELJ
6208 SCHADE AVE
POKLICITE
Endicott 0718

V NEDELJO 20. APRILA
vprizori
PEVSKI ZBOR JADRAN
krasno opereto v 3 dejanjih
"GROF-CIGAN"
na odru Slov. del. doma na Waterloo Rd.

Pričetek točno ob 4. uri popoldne

ZVEČER PLES—VADNAL ORKESTER IN KRISTOF BRATJE

Pevci in pevke zbora "Jadran"

ENGLISH SECTION

SANS MEMORANDUM TO STATE DEPARTMENT

(Continued from page 5)

came under German rule, until March 18, 1414, when the last installation took place. The new "vojvoda" always had to answer all questions preceding his confirmation in the Slovene language which at that time was also spoken at the imperial court.

In the 8th century the German "Drang nach Osten" was already strong, and the Carinthian Slovenes were the first to feel the iron heel. The process of germanization started with the forced colonization of German peasants on lands that were taken from Slovenes. They fought back but the armed might of the aggressors was too much for them. The land grab continued until the 15th century, and reduced the Slovene ethnical territory in such a manner that only one third of Carinthia was left to them. The germanized names of towns and villages with their unmistakably Slovene roots still remind one of their Slovene origin; besides, there are innumerable names, composed with the adjectives "Windisch," a word which the Germans substitute for "Slovene."

The dispossessions of the Slovene peasants were accompanied by political subjugation and economic oppression which resulted in a number of peasant rebellions. The Turkish invasions, which in 1473 for the first time reached Carinthia, contributed much to the unrest. The peasants had to pay exorbitant special taxes for the maintenance of the hireling-army and for fortifications which were never built.

(To be continued)

FLASHES FROM 65TH

(Continued from page 5)

Bernadette Jackomin. What was the occasion for the corsage, Beatrice?

Seen dancing together again were Dorothy Bukovac and Al Brzostek (better known as Shuffle Toes). Is there anything in the offing, kids? Bill Glavic and Esther Zobec waltzing away to the tune of "Kukavica;" also seen dancing to this delightful waltz were Wilma Severina and her star pupil Tom Evans. Two to take first place in waltzing were Esther and Jim Zipple, it's really a pleasure to watch this couple dance.

Found Matt Mlinar right in the middle of every number. Nice to be dancing instead of playing isn't it, Matt? Matt plays the accordion at many social affairs. T. Perovsek and Elsie Hrovat smiling pretty for the birds as their pictures were snapped during intermission. Two local belles Eileen Cornelius and Theresa Skirtich being rushed all evening, by the opposite sex, of course. What's the occasion for your regular appearances, Tom Raplin? Could there be a special attraction? Eddie Mahnic always winding up his dances with a certain young lady. You two dance very well together.

Steady customers and also very good dancers, girls, George Bulec and Ed Pryatel enjoying themselves to the very end, along with everyone at this dance.

Saturday also found a nice crowd welcoming Pete Srnick back to Slovene Nat. Home. It's quite a while, Pete, and we all enjoyed hearing you again. Lack of space will not permit us to go into detail about this dance, and hope to see a big crowd at the dance tomorrow night with Eddie Habat beating out all your favorites. We'll be seeing you.

—Livewires

REŠILA JE ŽIVLENJE DVOJČKOM. Bridget Pugliese iz Brooklyna, stara 8 let (v sredini gornje slike) je rešila življenje svojih tovarišic Rose Mary (desno) in Jean Gabriel (levo), ko je neki tovarni avto pridrvel proti njim. Bridget je porinila obe deklice v stran toda ob tej priliki je sama bila poškodovana. Dobila je za prestane poškodbe nagrado \$60,000.